

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in večja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemšijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kadar hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dodeljuje do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega likovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uradništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopis se ne vračajo. — Upravnštvo Koroške ceste štev. 5, vsprejema naročnino, inzira in reklamacijsko pošiljanje. — Za inserete se plačuje od enostopne petitivre za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejamajo do srede sijaj. — Nezaprtje reklamacije so poštino preprosto.

Gospodinjska šola v Celju.

Celje, meseca oktobra 1907.

Kmečki stan stoji ob robu propada. Res so tu in tam še nekateri premožni kmetje, ali ti si niso pridobili svojega premoženja iz kmetij ampak od drugod. Res je tudi, da se v nekaterih krajih kmetom boljše godi kakor v drugih. Splošno pa je žalostna resnica, da mora kmečki stan prej ali slej popolnoma propasti, ako ostanejo njegove razmere take kot so sedaj. Velika večina kmetij je zadolžena. Ako se vzame, da nese kmetija v ugodnem slučaju 3% svoje vrednosti, je to ravno za pokritje obresti kmečkih dolgov. Treba je pa še davke plačati in kupiti druge potrebščine. Kmet je nehote prisiljen delati vedno večje dolbove; to ga mora uničiti. Kaj je tedaj storiti? Državni zbor naj nujno izvrši razdolženje kmečkih posestev, odpravi naj sedanji zemljiški davek in vpelje davek od resničnega dohodka in sklene najugodnejše trgovske pogodbe, ki bodo omogočile kmečkim prizelkom take cene, da bode kmet na svojem posestvu lahko shajal. Kaj naj kmet sam storiti? Začne naj umno gospodariti. Oporabi naj vse pripomočke novega časa, da bo zamogel značilni dohodek svojega posestva. V ta namen se pišejo knjige, prirejajo predavanja, toda to le malo pomaga. Mohorjeva družba je izdala knjige: Umno poljedelstvo, umna živinoreja, umno kletarstvo, umni vrtnar i. t. d., toda nekateri kmetje teh knjig sploh niso prebrali, vecina se pa ni po njih ravnalna. Žakaj ne? Zato, ker ni nihče v dejanju pokazal kako naj se vse to dela kar je v knjigah zapisano. Umnega kmetijstva se je treba dalj časa praktično učiti kakor vsake druge reči. To je mogoče edino le v kmetijskih šolah.

Prišel bode čas, ko bo imela vsaka večja občina svojo kmetijsko in gospodinjsko šolo kakor ima zdaj Ijudsko šolo. Toda do tedaj bo minilo še mnogo časa. Ker so kmetijske šole že zdaj tako potrebne, mora se storiti kar je v sedanjih razmerah mogoče. Stajerski deželni zbor je nam Slovencem obljudil kmetijsko šolo v St. Jurju ob južni žel. Radovedni smo, kdaj bo obljudno izpeljivo? Ker dela že pri kmetijski šoli take težkoče in je še ta dvomljiva, ne moremo niti misiliti, da bi nam dala dežela gospodinjsko šolo. In vendar je tudi ta krvavo potrebna.

Na Nemškem imajo pregovor: Žena lahko v predpasniku odnese, kar mož na senenih vozilih v hišo zvozi. Pri nas pa pravimo, da žena tri voge hise podpira, Zenske se morajo učiti umnega gospo-

dinjsista kakor mlekarstva, perutinarstva, vrtnarstva, vzgoje otrok i. t. d. Kako zelo je tega treba, vede najbolj mestne gospe, ki tožijo, da ne znajo dekleta, ki pridejo iz dežele v mesto služit nobenega gospodinjsista. Ali je mogoče otvoriti gospodinjsko šolo? Mogoče. Ministrstvo je obljudilo prispevati vsako leto velik del vzdrževalnih stroškov. Isto bode storila c. kr. kmečki družbi. Ministrstvo in kmetijska družba bodo pred vsem skrbela za učne moči v tistini predmetih, v katerih šolske sestre ne bodo poučevale.

Sola se bodelahko vzdrževala. Urejena bo tako, da jo bodo obiskovala lahko tudi manj premožna dekleta. Kaj moramo pa sami storiti? Kupiti moramo primerno zemljišče ter postaviti poslopje za gospodinjsko šolo. Na noge Štajerski Slovenci! Kranjci bodo kmalu otvorili drugo gospodinjsko šolo, Korošci imajo svojo gospodinjsko šolo, za katero so bili nabrali v kratkem času blizu 100,000 K. Nas je nad 40.000. Ako bi le 100.000 Štajcerjev nekaj darovalo, bi imeli v enem letu gospodinjsko šolo. Vodstvo gospodinjske šole se bo poverilo šolskim sestram. Te so za to sposobne, ker vodijo že na Kranjskem in na Koroškem enake zavode, so najcenejše in najbolj požrtvovalne in skrbe za dobro krščansko vzgojo.

Katoliško podporno društvo v Celju, ki vzdržuje šolske sestre v Celju, bo pobiralo nadalje doneske za zavode šolskih sester v Celju. Najprej se bo otvorila gospodinjska šola, potem meščanska šola, sirotišnica i. t. d. Denar, ki se bo v te namene daroval, bo se dobro obrestoval. Narodno premoženje, ki se bo porabilo za zavode, bo se narodu desetkrat povrnilo. Katoliško podporno društvo je imenovalo po par. 15 društvenih pravil že po mnogih župnih zaupne osebe, ki imajo pravico nabirati ude in sprejemati od njih udhino. Podporni udje plačajo 1 K na leto, redni 4 K, ustanovniki pa 80 K enkrat za vselej. Zaupne osebe imajo društvene nabiralne knjižice. V to se ud lahko sam vpiše ali ga zapiše zaupna oseba. Ob enem dobi vsak ud sprejemnico. Vsak prvi petek v mesecu ob 7. urji se bere za ude sv. maša v župni cerkvi v Celju. Ud postane lahko vsakdo, tudi občine in dežurni zavodi. Oni župni uradi, ki se niso naznani zaupnili oseb, so prošeni, da blagovolijo to storiti. V vsaki župniji je nekaj takih ljudi, ki bodo postali udje. Sili se pa nikdo. Ako so zaupne osebe postavljeni, vedo oni, ki imajo namen društva pristopiti, pri kom se naj oglašijo. Za zaupne osebe so najbolj sposobne ženske in te so v prvi vrsti za to poklicane,

ker se gre za ženske zavode. One ženske, ki bi hotele prevzeti službo zaupnih oseb, naj se blagovolijo same oglašati pri svojih dušnih pastirjih. Imena zaupnih oseb kakor tudi dneski udov se bodo objavili.

Katoliško podporno društvo v Celju.

Kmetu in poslancem.

Svoj čas, ko so sedeli v državni zbornici včinoma aristokrati in liberalni kapitalisti, so skovali za nas kmete raznovrstne postave, ki nam le škodujejo, redko pa koristijo. V najnovejšem času pa je nastopila nova demokratična doba parlamenta, ki bi naj res delovala v prid vseh državnih stanov, posebno pa kmečkega, ki je glavni in najmočnejši steber države. Naloga novega parlamenta je tudi, preustrojiti razne od prejšnjega parlamenta ponevrečene postave.

Danes slišimo in čitamo mnogo o preustrojivitvi lovskega zakona v prid kmetu; a jaz si usojam podati za sedaj nekaj o preustrojivitvi zakona za kuhanje žganja iz lastnih pridelkov le za domačo uporabo ter pozivljam naše kmečke poslance, da se o tej stvari natančneje informirajo ter se nje lotijo pri prihodnjem državnozborskem zasedanju.

Po mojem mnenju je zakon za kuhanje žganja, koliko je za domače potrebe, za nas kmete jako nepriljivo prikrojen, ter se mora prej ali slej prenarediti v našo korist. Ali bi nam ne bilo v veliko korist, ako bi se prenaredil ta zakon tako, da bi smel kuhati vsak brezplačno kadar bi hotel, ne samo tri mesece v letu in ne da bi javil to finančni straži? Marsikateri bi se izognil mnogokrat velikim nepriljivim. Mislim, da imamo vzroka dovolj, zahtevati to pri slabih današnjih gospodarskih razmerah. Ali ni danes davek na sadonosnike mnogo višje preračunjen, kakor na druga zemljišča? Koliko pa smo imeli letos dobička od sadnega drevja? Bore malo, ali pa nič. Isto velja še danes tudi o večini naših vinoigradov.

Vendar še bo pa rekel eden ali drugi, da zahtevamo preveč. Pa recimo, da zahtevamo preveč. Če bi država res ne mogla ugoditi tej naši zahtevi, in bi nam še dalje delala krivico, pa bo tem lažje sprejela drugo preustrojitev tega zakona.

Znanou je vsakemu kmetu, da dovoljuje dosedaj zakon brezplačno kuhanje žganja vsako leto le sa-

Podlistek.

Kako so se slovenski kmetje upirali grajščakom.

(Predaval Marko Kranjc pri Sv. Juriju ob Ščavnici.)

(Konec.)

Duša vsemu je bil kmet Gubec, ki so mu pravili kmečki kralj; zbiral je kmete krog sebe, pošiljal svoje zaupnike na vse strani, posebno pa na Kranjsko in Štajersko, vabiti ljudi k uporu.

Kdor je pristopil k punktu, si je zataknil zimzel za klobuk. Dogovorili so se, da se pošlje vsem petelinov pero v znamenje, da se imajo dvigniti.

Za vojskovodje so si izbrali drugega kmeta — Iliju Gregoriča; to vam je bil čvrst mož pri 50. letih, iz Kranjskega doma, ki si je na stare dni kučil posestvo blizu grada Podsoseda, kjer je divjal nad kmeti grajščak Tachy.

Jelite, čudno se vam zdi, ko pravim, da si je Gregorič kupil posestvo; saj kmet kot podložnik grajščakov si ni mogel svobodno kupiti zemljišča, kakor smo slišali ravn prej. Pa tu moram opomniti, da je bilo poleg kmetov, ki so bili podložni grajščinam, tudi nekaj kmečkih družin, ki so bile popolnoma samostojne, ki ni imel z njimi grajščak opraviti nicensar.

Tak svoboden kmet je bil tudi Ilijia Gregorič. A svoje svobode ni užival dolgo. Grajščak Tachy ga je skušal spraviti kmalu pod svojo oblast ter mu siloma odvzel vse posestvo. Tako je imel tudi Gre-

gorič dovolj vzroka, da se vzdigne zoper Tachy-ja. Ker je služil dolgo časa pri vojakih in je najbolje vedel, kako je treba voditi vojsko, so si izbrali njega za poveljnika.

Število puntarjev, ki so neprestano vreli iz Hrvatskega, Kranjskega in Štajerskega, je naraslo v kratkem na 20.000 mož, blizu toliko, kakor pri drugem puntu.

Prišel je čas, da udarijo. Uporniki se razdelijo na tri dele. Prvi se je pomikal zmagonosno po Kranjskem in ravno oblegal neko mesto; že je bilo mesto skoro v njihovih rokah, kar prihrumi nad nje neki nemški plemenitaš na Kranjskem po imenu J. Turn, strašen sovražnik kmetov.

S petsto vojaki jih zajame od vseh strani in živinsko klanje se začne. Dragoneci grajščakovi so mlatili po kmetih kakor po snopju, niti ženam in pa otrokom niso prizanesli. Več kmetov so vjeli in nekatere izmed njih je dal grozoviti Turn odsekati roke in ušesa, drugim v strah in opomin.

Druga četa je korakala med tem po Štajerskem proti celjski strani. Štajerski kmetje so se je silno razveselili in se ji pridružili v najboljšem upanju; četa je že precej močno narasla, kar vdari kakor iz jasnega neba v njo vest, da so tovarisi na Kranjskem pobiti. Hitro se spustijo nazaj proti Kranjskem, a med potjo jih zajame cesarska vojska.

Veliko stotin puntarjev je bilo pobitih, skoro vsi kmečki poveljniki so bležali razun Iliju Gregoriča in še enega, ki sta odnesla pete nekam v hoste, pa čez malo časa so ju vjeli in jima odsekali glave.

Ena četa pa je ostala doma na Hrvatskem, da brani domačijo pred Turki, če bi vtegnili skočiti čez mejo. Pa tudi ta je bila nesrečna.

Tisti grozni plemenitaš Turn, ki je bil na Kranjskem posekal prvi oddelk kmetov, se je obrnil zdaj proti puntarjem na Hrvatskem. Na pomoč mu pride še cesarska vojska.

Združeni četi sta drvili od kraja do konca in mesarili med kmeti, dokler je bilo kaj. Kmečkega kralja Matija Gubeca, ki je vodil ves punt, so vjeli in ga odpeljali v Zagreb, kjer ga je čakala strahovita smrt.

Posadili so ga na žareč železen prestol in mu nataknili na glavo razbeljeno železno krono, obito z dolgimi žreblji. V nahujših mukah je izdihnil svojo dušo mož, ki si je toliko prizadeval, da reši sebe in svoje sotrpine kmete grajščinskega gospodstva.

S tem je končal punt združenih slovenskih in hrvaških kmetov.

Trikrat so poskusili slovenski kmetje svojo srečo, prvič na Koroškem, drugič na Kranjskem in slednjič na Hrvatskem; trikrat jim je spodletelo in njih upor jih je pahnil še v večjo bedo.

Od tega časa slišimo le tupatam o malih kmečkih puntih, ki pa so jih grajščaki lahko udušili. — Kmetom je manjkalob dobro vodij, manjkalob jum je mož, kakor je bil na Kranjskem v drugem kmečkem uporu Matjaž Klander in na Hrvatskem pa Matjaž Gubec.

Se le pred kakimi 150 leti se je začela vladajči zanimati in potegovati za kmeta in utrgovati grajščakom vedno več pravie napram podložnikom. Pred blizu 60 leti, l. 1848. pa je vrgel kmet raz sebe zadnje vezi, ki so ga priklepale na grad; graj-

mo prve tri mesece, t. j. prosinca, svečana in sušca. Ta razdelitev je v vsakem oziru, ali imas mnogo ali malo kuhanja, neprimerna.

Po mojem mnenju bi bila primernejša razdelitev na mesece: svečan, veliki traven in vinotok. Če imaš mnogo, tem boljše, razdeliš si lahko na celo leto, ker ne veš, ali ti bo ostalo še kaj od onega, kar si nakuhal v zimi, tudi do vinotoka. Če pa imaš malo, pa smeš kuhanji tudi le samo v zimi; če pa hočeš mogoče kedaj pozneje, pa moraš prav šebele placiati.

Tako mislim jaz o preustrojivti zakona za kuhanje žganja iz lastnih pridelkov za domačo porabo. Upam, da se bo strinjal z menoj vsak kmet, ki kuha v to svrhu žganje, da si bomo vši edini v tej zadavi.

Kmetje! Zavedajmo se, da smo res prvi stan v državi, da smemo zahtevati pomoči od države. Ker država ne najde, ali bolje, noče najti naših ran, opozarjam sami na nje. Mi sami najbolj vemo, kje nas žuli črevlj. Naši poslanci pa naj skrbijo za to, da država vedno in povsod ugodi našim opravičenim zahtevam, kajti le takrat smemo upati na boljšo bodočnost.

'Anton Lasbacher, kmet v Ivanjicah, okraj Gornja Radgona.

Dodatek uredništva: Zelo nas veseli, da se zopet oglašajo člankarji izmed kmetov v našem listu ter izražajo javno svoje želje. K zgorenjemu članku si dovoljujemo samo nekaj opazk. Sprememba lovskoga zakona je splošna zahteva kmečkega prebivalstva. Kmetje zahtevajo nujno to spremembu. Toda o loru sklepa ne državni zbor, ampak deželnih zborov in tam še nimajo kmečki poslanci večine. Zaradi določil o kuhanju žganja iz domačih pridelkov je imel Slovenski klub, v katerem sedijo Benkovič, Korošec, Pišek in Roškar, temeljito posvetovanje in se je v imenu Slovenskega kluba poslanec Povše udreleževal tudi tozadavnega posvetovanja v finančnem ministrstvu. O tem smo poročali že v št. 44. na strani 5. Naši poslanci se torej brigajo za to zadevo, vendar pa bodo gotovo na drugi strani veseli, da dohívajo iz kroga kmetov, kakor se to dogaja v zgorajnem članku, novih nasvetov.

Shod v Št. Petru na Medv. selu.

Pri nas smo minolo nedeljo imeli prvikrat političen shod, katerega je priredila S. K. Z. Prišlo nas je mnogo kmetov poslušati našega državnega poslancega dr. Korošca. Shodu je predsedoval naš župan Čonč. Prvi je povzel besedo g. Vrečko, posestnik iz ponkovske fare. Z prepričevalnimi besedami in v gladki govorici nam je priporočal združenje pod zastavo S. K. Z. Vrlemu govorniku se prisreno zahvaljujemo, in naj bo prepričan, da se bomo ravnali po njegovih nasvetih. Vsi smo že danes zvesti pristaši S. K. Z.

Nato je nastopil naš državni poslanec dr. Korošec. Občudovali smo ga, kako lepo in razumljivo nam je govoril. Poročal nam je o delovanju kmečkih poslancev, posebno pa poslancev Slovenskega kluba v državnem zboru, načrtal nam je glavne točke programa S. K. Z. in nam orisal postopanje naših liberalnih nasprotnikov.

Po govoru smo g. poslancu na poziv g. predsednika izrekli zaupnico in mu zaklicali trikratni živio. Sedaj smo uvideli, da je vse laž, kar nasprotinci govorijo čez našega poslanca, ki se tako vrlo poteguje za naše koristi.

ščak je zgubil zadnje pravice do kmeta, ki je postal samsvoj gospod, prost, državljan z volilno pravico.

Nova doba se je začela z letom 1848. za kmečki stan, doba vstajenja in napredka. V tej dobi zadnjih 60 let so slovenski kmetje živo pokazali, da imajo smisel za napredok v gospodarstvu in omiki, pokazali so, kaj premorejo, če nimajo vezanih rok.

Zdaj se združujejo kmetje v gospodarskih zadrugah, kjer se posvetujejo o svojih kmečkih potrebah in si drug drugemu pomagajo, združujejo se živinorejci, čebeljarji, vinorejci in sadjarji, prirejajo se kmečke razstave, ustavljajo se kmečke posojilnice, da stresajo z ramen tuj nemški kapital in si ustanovijo lastnega; mladina pa se izobraža v bralnih društvih, v središču duševnega življenja slovenskega kmečkega ljudstva.

Na vseh straneh napredok in živo tekmovanje za dobro stvar! Z zavistnim srečem in v topem začenju opazujejo vstajenje kmečkega stanu bogatini, grofi in visoki gospodje, ki so sto in sto let stiskali slovensko kmečko ljudstvo, mi pa jim kličemo ponosno, samozavostno in polni najboljšega upanja:

Mi vstajamo in vas je strah!

Smešnice. Izpit v fiziki. Profesor: Povejte mi glavno lastnost topote! — Dijak: Glavna lastnost topote je, da razširja telesa! — Profesor: Povejte mi en primer! — Dijak: Podaljšanje dneva po letu!

Gost: „Gospod krčmar, vas pa ne bodo vzeli k vocation.“ Krčmar: „Zakaj ne?“ Gost: „Zato, ker nimate prave vere.“

Naš g. župnik so nam nato prebrali sledeče rešoljice, ki so bile vse enoglasno z vsklik priznanja sprejete. Zahtevali smo: 1. zaprtje mej za uvoz živine, 2. izrekli smo zaupanje poslancem S. K. Z., posebno g. dr. Korošcu, 3. izrekli smo svoje ogorenje nad skrajno surovim postopanjem pristašev Narodne stranke nasproti dr. Benkoviču in mu izrekli zaupnico, 4. zahtevali smo kmetijsko šolo, 5. zimske kmetijske poučne tečaje, 6. slov. vsečilišče in nadodsodišče v Ljubljani, celo slov. gimnazijo na Sp. Štajerskem, slov. meščanske šole, 7. cesto iz Zibike. Na predlog nekega posestnika se je izrekla poslancu dr. Ploju nezaupnica.

Gospod poslanec je nato na razna vprašanja, ki smo mu jih stavili, popolnoma v našo zadovoljnost odgovoril Zaradi šolskega poduka ga je vprašal posestnik Bezjak. G. dr. Korošec je rekel, da to spada deželnim poslancem. Našega deželnega poslancega seveda ni nikoli med nas, da bi mu potožili naše težave in da bi nam poročal, kaj je že kaj storil. Kadar bodo volitve, tedaj bodo že zopet gospodje prišli k nam, takrat jih pa mi ne bomo poznali.

S. K. Z. smo pa prav iz sreca hvaležni, da je tudi pri nas priredila shod. Marsikaterem so se odprle oči. Kmalu si ustanovimo bralno društvo in potem se bo začelo pri nas drugo življenje.

Udeleženec.

Deželni zbor štajerski.

Dne 27. sept. Poslanec Vošnjak interpelira našega zaradi gozdarskih zadev. — Dr. Ploj in Kočevar predlagata uravnavo Drave v občinah Obrež in Grabonoš.

Dne 1. okt. Poslanec Roškar je danes uteleževal svoj predlog zaradi nadaljevanja uravnave Pesnice v drugem delu. Ker se je prej uravnal prvi del Pesnice od Št. Jurija ob Pesnici do železnice, drugi del pa se ni uravnal, zato dere voda po uravnanim prvem delu hitro, ko pa pride do drugega dela, ki ni uravnana, kjer je še vrhu tega mnogo mlinov, ki tudi zadržujejo vodo, ista ne more tako hitro teči in vsled tega nastane povoden. Predlagal je, da se naj začne takoj uravnava drugega dela. Njegov predlog se je izročil deželnemu kulturnemu odseku.

Varstvo domačeh živine.

Danes se je obravnavalo o predlogu poslancega Roškarja in dr. Jankoviča o varstvu domačeh živine, katerega sta stavila dne 12. marca 1907. V predlogu zahtevata, da se zaprejo meje proti Srbski, Rumuniji, Rusiji, da se odpre izvoz na Nemško, kamor naša država izvaja živino, in da se sploh živinoreja podpira. — Proti temu predlogu je govoril socialdemokrat Resel. — Pravi, da kmetje nočejo, da se zaprejo meje in da bodo socialdemokrati vedno proti temu, da se podražajo kmečki pridelki. Naš poslanec Roškar se je krepko zayzel za kmete. Dokazal je, da niso kmetje krivi, če je v mestih meso tako drag, ampak meščarji in medkupci. Dandanec itak kmet nič ne zaslubi pri živinoreji. Gotovo ni stanu na svetu, ki bi pri težkem delu tako malo zasluzil, kakor kmečki stan.

Predlog se je nato sprejel po dolgi obravnavi, pri kateri je večkrat prišlo do ostrih besed med kmečkimi poslanci in socialdemokrati.

Poslanec Jankovič stavi predlog zaradi uravnavе Savinje:

Politični ogled.

— Državni dolg v Avstriji je znašal koncem 1. 1906 9609.6 milijonov krov, in je od meseca decembra 1905 zrastel za 196 milijonov krov. Za obresti se rabi 384.5 milijonov krov.

— Anglesko-ruska pogodba, ki ima namen, uravnati vse preporne točke med obema državama, ima sledeče glavne določbe: Severni del Perzije je pod ruskim uplivom, južni del pod angleškim. Severni del Perzije je najprodovitnejši. V Afganistanu bo prevladal angleški upliv. Tibet se odtegne angleškemu in ruskemu uplivu.

— Maroko. Od tam sedaj ni nikakih posebnih poročil. Med generalom Drude in rođovi pred Casablanco se še vedno vrše pogajanja. — Poroča se, da je novi sultan imenoval Rais-Ulija za guvernerja v Tangerju!

Malá politična naznanila.

Dne 24. sept. Avstrijski ministri se podajo dne 3. oktobra v Budimpešto, da nadaljujejo nagodbena pogajanja. — Poroča se, da je stališče čeških ministrov Pacaka in dr. Forta precej omajeno.

Dne 25. sept. Danes se je pripeljal na Dunaj ruski zunanji minister Izvolski. Med drugim se bo tudi posvetoval zaradi Makedonije. — Grofica Montignoso, ločena žena sedanjega saškega kralja, se je poročila v Londonu z muzikantom Toselli.

Dne 26. sept. Danes je došel na Dunaj rumunski kralj. Jutri gre k cesarju in se bo posvetoval z našim zunanjim ministrom. — V Kaušnu na Kitajskem so umorili uporniki nekega misijonarja ter začeli cerkev in šolo. Iz notranje dežele se poro-

ča, da uporniki morajo duhovnike in kitajske kristjane.

Dne 27. sept. Na otoku Kubi, last Združenih držav, se pripravlja revolucija. Vzdigniti se hoče zamorsko prebivalstvo, ker se ne pripušča zamecev k javnim službam. — Ravnateljstvo južne železnice je danes razglasilo uravnavo plače svojih uslužencev.

Dne 28. sept. Danes je umrl veliki vojvoda badenski. — V Perziji so državni poslanci na zborovanju sklenili, da odstavijo šaha. — V Kvantsi na Kitajskem so nastali tako hudi nemiri, da je vladala poslala tja vojake. — Leopold Wölfling, nekdanji nadvojvod Leopold, ki se je ločil od svoje prve žene Adamovič, se bo zopet oženil z neko gospodčino Ritter iz Šlezije. Wölfling prebiva v Švici.

Dne 29. sept. V Sebastopolu so našli v mnogih kletah bombe. — Danes se je vršil v Budjejevičih protestni shod čeških katoličanov proti shodu svobodomislecev. Udeležba je velika.

Dne 30. sept. V Lincu se je začelo danes zborovanje krščansko-socialnega delavstva. — V Perziji so zadeve vedno bolj zamotane. V ministrstvu zunanjih zadev so začeli štrajkatih uradnikov, zunanjih minister je vsled tega odstopil. — V francoski luki Marsel je umrl neki mornar na kokeru. — Veliki knez ruski Vladimir je obiskal našega cesarja. — Na ogrskih železnicah se pripravlja štrajk. Dne 10. okt. hočejo demonstrirati za volilno pravico.

Dne 1. okt. Uslužbenici zasebnih železnic so imeli včeraj posvetovanje. Uslužbenici južne železnice so se zadovoljili s tem, kar jim je ravnateljstvo ponudilo. Na železnici državne železnične družbe in severno-zahodne železnice pa so danes začeli s pasivno resistenco. — Na dunajskem trgu se je danes pojavilo 1000 volov, katere so utihotapili čez srbsko mejo. — Danes so se začela v Budimpešti zopet nadobrena pogajanja.

Razne novice.

* Za odprtje srbske meje se izjavlja „Narodni List“ št. 43. z besedami: „Sicer pa bi to koprilo naši deželi, če bi se srbska meja odprla.“ Seveda, ker bi potem prišlo na tisoče in tisoče živine v našo državo, vsled česar bi cena naši živini moral pasti! Vkljub temu se bo Narodna stranka še nadalje hvalila, da je prijateljica slovenskih živinorejcev!

* Posurovelost Narodne stranke. „Narodni List“ z vidnim veseljem pripoveduje, da je dobil dr. Janko Serenca za svoj surov napad na dr. Benkoviča od vseh strani polno priznalnih pisem. Samo posuroveli ljudje lahko odobrujejo surova dejanja.

* Pometajte pred svojim pragom! Ker sta potomoma izstala v poročilih iz deželnega zбора dva podatka o Ploju, se je njemu naklonjena „Domovina“ takoj vzdignila ter udarila na rokovnjaški način po nas z loparem. V Ptaju pa se ureduje in na Kranjskem izhaja „Novi Slov. Štajerc“, s katerim ima dr. Jurtela zelo ozke zveze. Ta list v svobojih deželnozborskih poročilih pozna samo dr. Jurtelo in dr. Ploja, v svojih državnozborskih poročilih pa tuji samo dr. Ploja, o drugih poslancih pa trdovratno molči. Nad tem se seveda nihče ne zgraža! To je popolnoma prav! Kako se dr. Ploj obnaša v deželnem zboru kot tovariš proti tovarišem, bomo pa pozneje enkrat govorili, in „Domovini“ in Ploju bomena še zelo neljubo, da nas je opomnila na Ploja in njegove predloge.

* „Najbolj zasluzen mož“ v Mariboru, kakor se je v „Domovini“ imenoval dr. Pivko, je tudi najbolj junaški mož v Mariboru. Komaj smo ga parkrat prijeli, se je že skril za grm, kajti uredništvo „Domovine“ mora izjavljati, da dr. Pivko ni njen dopisnik, niti ne stoji z njenimi mariborskimi dopisniki v zvezi. To verjamejo „Domovini“ morda njeni backi v Celju, v Mariboru se takim španskim stenam, za katere hočejo skriti junaka dr. Pivka, vsakdo smeji. Glavna dopisnika „Domovine“ iz Maribora sta, to vemo v Mariboru vsi, ki se brigamo za javnost, gg. Painhart in dr. Pivko. Ni treba posebne brihnosti, da se spozna, kaj je Painhartovo in kaj Pirkovo. Zakaj bi naj bilo to „ovadušto in maščevalnost“, da smo potegnili dr. Pivka iz zasede, iz katere je streljal na svoje „prijatelje“, na svetlo, nam je ne razumljivo. Politika je boj, in v boju velja načelo: Zob za zob!

* Za železničarje. Kakor vsako leto razdelili se bodo tudi letos dohodki večjih ustanov med bivše železniške uslužence, njih vdove in sirote, in sicer: ustanove: avstrijskega železniškega podpornega fonda; viteza Matija Schönerer; barona Moritza Königswarter; in za avstrijske železniške ponesrečenje. Tozadovne prošnje vlagati je pri postajenacelnistvih Južne železnice do najkasnejše 31. oktobra t. l., kjer se izvede tudi natančenja pojasnila.

* Tržne vesti. Že zadnjih smo omenili, da so kurz začeli padati in je tudi tendenca oslabela. Zadnja sobota je seveda zopet nastopila z jačjo tendenco, ki pa v tem tednu ni vstrajala. Vsa razlika se pa vrti okoli 5 do 10, oziroma 25 v. večjega padca ni, ker kar eden dan izgubi, drugi navadno dobi. Morda bi lahko beležili večje izprenembe, ako bi kupci kolikaj segli po blagu. Tako so pa ti populoma hladni in zato pač cene ne slone na sklenjenih kupčijah, ampak le na zahtevah ponudnikov. Veliki

mlini ne pridejo na trg, ker jih tišči fina moka. Promet je tako neznaten, kupuje se le najpotrebenejše. Berolinski trg nam javlja istotako trajno padanje, ker je vreme ugodno. — Pšenica. Dovozil so neznatni in vsled tega so tudi ponudbe neznatne. Ker pa tudi kupec nimajo veselja poseči po dragem blagu, je tako tendenca mlajša. Promet majhen. Cena je nekajliko nižja. — Rž. Promet je manjši, dovozi so se zmanjšali in tudi konzum znatno manj kupi. — Oves in turšica se držata cene. — Moka. Izprememba ni nastopila. Fine moke še vedno tiščijo mline, ki se trudijo teh rešiti tudi v izgubo, pa ne gre. Zadnjič smo poročali, da budimpeštanski mlini poizkušajo pridobiti za zmanjšanje obrata tudi mline na deželi. Stvar je bila v dobrem tiru in ti mlini so bili voljni pristopiti k dogovoru. Medtem je zgorel eden največji zunajšnji mlinov (Back-ov v Rabu). Ker pa ima ta tvrdka še veliki mlin v Szegedinu, je seveda ta mlin prevzel obveznosti Rabskega in mlinar Back v Szegedinu ima dovolj sklepov, pa noče zmanjšati, ker bi tako sam ne mogel zadovoljiti odjemalcev dveh mlinov. Najbrže budimpeštanski mlini ne bodo mogli zmanjšati obrata po celi deželi. Ržena moka je postala nekoliko cenejša, konzum manjši. — Otrobi sicer niso več tako stalni v ceni, kakor prej, vendar še gredo vedno dobro izpod rok. — Krajna moka je tako stalna v ceni. — Mast. Tendenca stalna, cene deloma višje. — Hmelj. Pričeli so spravljati hmelj in kakor se trdi, bo množina pridelka manjša kakor se je cenila. Kupčija je postala živahnja. Prve vrste dosegajo tudi do 70 mark na Nemško. — Živila na Dunaju. Pitani voli 86 do 88, ogrski 62–88, nemški voli 80–94, krave 57–64 (za 100 kg žive teže v krovah). Svinje: mlade 80–116 h, pitane 114–118 h kg žive teže.

* Izpremembe v sodni službi. Premeščena sta gg.: deželnosodni svetnik Hubert Wagner iz Šmarja v Laško; sodni adjunkt dr. Pavel Clementschitsch iz Ptuja v Celovec. Deželnosodna svetnika sta postala sodna tajnika Ivan Erhartič v Celju in Frančišek Kuss v Celovcu. Okrajni sodnik je postal adjunkt g. Anton Mladič v Postojni za Šmarje in Anton Zdolšak pri graškem višjem deželnem sodišču.

* Cecilijsko društvo za lavantsko škofijo je začelo novo, živalno delovanje. Pretekli teden je priredilo poučni tečaj za organiste, ki jih je okrog 50 prihitele ter z veliko vnemo sledilo velezanimivim predavanjem učiteljev-strokovnjakov. Pri službi božji v stolnici in v četrtek večer pri cerkvenoglasbeni prireditvi v Marijini baziliki so imeli tudi priložnost slišati lepo cerkveno glasbo. — Povodom tečaja se je vršil občni zbor „Podpornega društva slovenskih organistov“, na katerem je med drugimi govoril državni poslanec dr. Korošec o zadevi, ki je ta čas v gmotnem oziru za organiste največjega pomena. V četrtek pa je bil občni zbor Cecilijskega društva za lavantsko škofijo, ki je bil istako važen in zanimiv. Zlasti bo marsikateri prijatelji društva razveseljeni, ko izve, da Cecilijsko društvo nima več skrbeti za petje in glasbo v stolnici, ampak bo odslej vsa sredstva lahko porabljalo za delo v prid celi škofiji; za stolni zbor pa skrbi od slej podružnica Cecilijskega društva, ustavnovljena lanskoga leta za stolno župnijo. V novi odbor škofijskega Cecilijskega društva so bili izvoljeni gg. kanonik Jožef Majcen, predsednik; Fr. Trop, predsednikov namestnik; Ivan Markošek, blagajnik; Fr. Spindler, tajnik in knjižničar; Al. Čižek, dr. Lukmann, K. Bervar, odborniki; B. Drolc, Ferd. Fras, namestnika. — Želeti je le, da se pridruži društvu še obilo novih udov, da bo moglo svojo visoko naloge tem popolneje izvrševati; v ta namen so se tudi pravila deloma spremenila. Za podporne člane znaša letna udnina 4 K, izvršujočim članom — organizom, cerkveni pevci itd. — pa je plačati le enkratne pristopnine 1 K.

* Podporno društvo organistov je imelo 24. m. v Mariboru svoj redni občni zbor ob precejšnji udeležbi. Med navzočimi je zavladalo veliko veselje, ko je na občni zbor prišel poslanec dr. Korošec. Govoril je o stanju in organizaciji organistov med velikim navdušenjem poslušalcev. Poročilo tajnika in blagajnika se je vzelo na znanje v občo zadovoljnost. Oglasilo je svoj pristop k društvu na novo 14 udov. Nato se je izvolil sledenje odbor: Predsednik K. Bervar, vodja orglarske šole; podpredsednik Ferdinand Fras, org. v Ptaju; tajnik Franc Klančnik, org. na Paki; namestnik Valetin Kartičnik, org. v St. Juriju ob juž. žel.; odborniki: Franc Jarh, org. v Petrovčah, B. Drolc, org. v St. Juriju pod Taborom, L. Sparhakel, org. na Teharijih, Dr. Ulaga, org. pri Sv. Marjeti pri Rim. top.; namestniki: Iv. Ročnik, org. pri Sv. Križu pri Slatini, Fr. Zemljč, org. pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Organisti, pristopajte k temu društvu, katero ima ravno sedaj jako važno ulogo, ko se gre zato, da pridemo tudi organisti v zavarovanje za starost kot zasebni uslužbenci. V zjednjem je moč!

Mariborski okraj.

* Sv. Jurij v Slov. gor. Smrtonosno se je ponesrečil zadnji petek oženjeni posestnik Lovrenc Žlaber na Žitnicah. Prišel je v podbregu pod težki gnojni voz. Kolo mu je odrlo levo stran čeljusti, zdrobilo goltanec, strlo rebra. Podeliti se mu je moglo samo še sv. poslednje olje. V groznih bolečinah je siromak umrl v par urah. N. p. v. m. — Bodimo previdni pri vožnji!

m Cesar je pomilostil na smrt obsojena brata Poredaš, ki sta usmrtila letos spomladi v Št. Petru pri Mariboru Mateja Koronika. Fr. Poredaš je dobil dosmrtno, Janez Poredaš 18letno ječo.

m Oddaja dreves iz državnih nasadov. C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru naznana: Za jesensko pogozdovanje 1907 oddajo se iz državnih nasadov sledeče vrste drevese: 1000 smrek za 5 K, 1000 mecesnov za 4.80 K, 1000 črnih orehov za 20 K, 1000 laških orehov za 20 K, 1000 akacija za 6 K, vrbove reznice kg. po 10 h. Kdor jih hoče kupiti, naj dotično vrsto in število drevese javi c. kr. okrajnemu gozdnemu nadzorništvu v Mariboru. Neimovitim zemljiškim posestnikom oddajo se drevesca proti povračilu upravnih stroškov. Taki prisilci morajo predložiti od občinskega urada izdani ubožni list.

m Poročil se je 29. m. m. g. Ignac Tkavc, zasebni uradnik pri g. dr. Lemežu, z gdč. Marijo Ungaršekovo.

m O kmetijstvu bo predaval v nedeljo dne 6. t. m. po prvi sv. maši v Slov. Bistrici v deški šoli potovalni učitelj Goričan. Kmetje in viničarji, priđite ga poslušati!

m Ustrelil se je v gozdu blizu Studenc pri Mariboru neznan mož. Posestnik Senekovič ga je našel mrtvega.

m Dijaška kuhinja v Mariboru. Kakor druga leta, tako je tudi letos dijaška kuhinja v Mariboru zvesto izvrševala svoj plemeniti namen: podpirati dijake sodelovanjem opoldanskih obedov. Oglasilo se je veliko število dijakov, kojim se je po možnosti vstreglo. Vsaki dan je bilo na obedu 50–56 dijakov, deloma iz gimnazije, deloma iz učiteljišča in iz pravnicice. Skupno se je razdelilo 13.720 obedov — zdrave in tečne hrane. Pri sedanji silni draginji vseh živil je zahtevala tolika podpora ubožne mladine izvanrednih gmotnih žrtev. S posebnim priznanjem moramo omeniti, da se je naši prošnji odzvalo toliku vrhlih podpornikov in dobrotnikov, da so se mogli pokriti vsi zdatni stroški naše dijaške kuhinje. Nabralno se je v minolem šolskem letu 4643.96 K, lepa svota, ki jasno kaže, da bije mnogo plemenitih src, ki se ne boje nobenih stroškov za potporo revnih in podpore vrhnih dijakov naših srednjih šol. Imenoma pa moramo tiste p. n. gospode, oziroma zavode, navesti, ki so dijaški kuhinji blagovoljno podarili največje svote; le-ti so: slavná posojilnica v Mariboru 1000 K, slavní deželní zbor 800 K, g. dr. Fr. Rosina, odvetnik v Mariboru, 200 K, preblagorodne gospo v Mariboru so izročile znesek 200 K, ki jim je preostal od božičnice v slovenskem šolskem vrtec, kuh 190 K, slavná posojilnica v Ptaju 100 K, mag. Fel. Ferk 200 K, iz zapuščene stolnega prošta Lavrenčija Herga 100 K, dr. Pipuš 100 K. Vsem preblagim p. n. dobrotnicam in dobrotnikom bodi izrečena najiskrnejša zahvala, Bog jim povrni stotorkrat, karkoli so naši toli koristni dijaški kuhinji storili! Posobno hvalo smo dolžni tistim preblagim rodiljubom, ki so ob različnih prilikah za naše društvo pobirali, Slava in hvala jim skupno in vsakemu posebej. Dne 23. m. m. je bil občni zbor, na katerem je pod predsedstvom velezaslužnega stolnega dekanu dr. Ivana Mlakarja poročal tajnik o razvoju in delovanju dijaške kuhinje v Mariboru v minolem šolskem letu, blagajnik je pa položil račun o povoljnem gmotnem stanju društvene blagajne. Volil se je tudi novi odbor. Predsednikom je bil zopet voljen dr. I. Mlakar, podpredsednikom dr. Franc Rosina, tajnikom dr. Anton Medved, blagajnikom Jakob Kavčič, odbornikom pa ravnatelj Henrik Schreiner, dr. Radoslav Pipuš, prof. Ivan Vrež in dr. Jerovšek. Odbor počnjo prosi slavno občinstvo, da še nadalje podpira dijaško kuhinjo v Mariboru. Dijakov se je oglašilo letos še več kakor lani, sila in pomajkanje sta torej velika. Spominjajte se dijaške kuhinje pri raznovrstnih svečanstvih, ob shodih in prijateljskih sestankih! Zelo vstregli bi nam tudi s prispevanjem poljskih pridelkov, ki bi nam bili posebno dobro došli. Prostori dijaške kuhinje v Mariboru so v Wildenrainergasse št. 12 pod spretnim vodstvom gdč. Marije Modrinjak, katera zasluži za svoje prijazno in trudopolno poslovanje iskreno zahvalo.

m Poljčane. Janez Mlaker, nekdaj socialdemokrat v Trbovljah, ima sedaj pri nas službo zalagatelja Delniške pivovarne. Bil je kaznovan 21. m. m. po par. 488 k. z., na 30 kron ali 6 dni zapora, ko je Fr. Gajšeka, gostiščarja, obrekoval, tudi je taisti dan pokazal svojo modrost v Narodnem domu v Slov. Bistrici, ker je kričal: Ausi mit die vindischen und mit die švarcen! Dobro nam je znano, da si se to naučil pri naših nasprotnikih, ker so tvoji vsakdanji prijatelji in gosti. Slovane le tedaj poznaš, kadar ti pivo odjemljejo in denar dajo. Smo pač lahko ponosni in hvaležni Delniški pivovarni, da nam takega zalagatelja pošlje, nam bo pivo bolj teknilo. Radi bi vedeli, kaj misli načelstvo Delniške pivovarne ukremiti.

m Slivnica pri Mariboru. Hvaležni farani so svojemu blagemu, za vse dobro vnetemu g. župniku, in duhu, svetovalcu k njegovemu 60letnici in 20letnemu takojšnjemu delovanju na rojstni dan vne 29. m. m. priredili lepo slovesnost. Na predvečer je odpovedalno prišlo čestitati in mu izročilo poklonjene darove kot kelih, štolo itd. Zvečer je priredila med pokanjem topičev in pritrkovanjem zvonov krasno bakljado polnoštevilna hotinska požarna bramba s hočko in slivniško godbo. Pevci iz Hoč in Maribora pod vodstvom g. Pestevšeka so pred hišo jubilanta zapeli lepo podoknico. Drugo jutro bil je zvonik in hiša v

zastavah, celi prostor z mlaji in slavoloki okrašen. K sv. opravilu je prišlo nad 100 belo blečenih in opletene deklet, požarna bramba v uniformi v okinčano cerkev. Župljani so pokazali, kako ljub jim je njih župnik in da spoštujejo duhovski stan. Popoldne po večernicah smo se zbrali v bralni sobi, kjer je predsednik izobraževalnega društva, državni poslanec Pišek govoril slavnostni govor vsem do sreca. G. Anton Lobnik nam je prebral lepo čestitko v verzih, katero je sam zložil. Potem so najprej dekleta predstavljala igro „Kukavica“, nato pa mladeniči igro: „Trije tički“. Priznati moramo, da so prav dobro resili svojo nalogo. Obe igri ste zelo ugajali. Častilenu jubilantu g. Hirti pa že žemmo, da ga Bog hrani še mnoga leta.

m Iz Slovenskih gorice. Res lepe so Slovenske gorice. Tu se pridela precej zrnja, še mnogo več vin, aka nos obvaruje ljubi Bog vremenskih nezgod. Letos so srečne Slovenske gorice, ker se je pridehalo vsega še precej obilo, le sadja ni nič. Največje veselje pa voda zdaj ob času branja. Sicer ni ravno mnogo, ker je trsi v sledi hude zime trpel, a izvrstna kapljica bo. Prav srečni pa so tisti gospodarji, ki so v jeseni svoje trte zekopali ali zagnili, ker ti pridelajo 28–40 hl na oralu. Posnemajmo se! Dokaz je jasen! Toča nas je obvaroval Vsegamočni, in vreme je skrajno ugodno, zato je grozdje res lepo in moč sladek ko med. Že sedaj se oglašujejo kupci ter plačujejo liter po 30 do 60 h. Kupci, le oglašajte se marljivo v lepih Slovenskih goricah, kjer dobite pristno, žlahtno vinsko kapljo. — Posebno še moramo omeniti trto zadružno pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., katera marljivo deluje v korist vinarstva. Ker je bilo vreme ugodno vinski trti, zato so trtice, katerih se tu nahaja prav obilo, res izvrstne. Na prodaj bo 200.000 trt vseh vrst. Vinogradniki, ki rabite cepljene trte, se že zdaj opozarjate na to podjetje, kjer si lahko naročite res dobro blago po primerni ceni.

m Maribor. Most čez Dravo dobijo Mariborčani vendar le v nadaljevanju gospodske ulice, čepravno se nekateri protivijo.

m Sv. Jakob v Slov. gor. Slov. izob. društvo jo napravilo dne 29. sept. izlet h. g. Sebedru na Plodrščico, kjer so se društveniki zabavali ob precejšnji udeležbi ljudstva s petjem in 2 igrami, „Krčmar“, „Pri gospodi“ in kratkim poučnim govorom. Gospodar nam je krasno okinčal zbirališče, za kar mu bodi izrečena iskrena zahvala za njegovo naklojenost, nasproti prekroristnemu društvu. To pot nam tudi Štajerci niso delah zgage, ampak hvalili mnogoštivi in dobro izvezbani pevski zbor, pri katerem v lepi slogi delujejo cerkveni in društveni pevci. Ob nedeljah pa na poučni shod in tamburaško vajo na „vrh“!

m Sv. Anton v Slov. gor. Dne 30. sept. se je poročil trgovec g. Matija Zorko z gdč. Liziko Koren. Bilo najsrcenejše! — Prihodnjo soboto priredi vojno-veteransko društvo bakljado povodom goda presv. cesarja, v nedeljo, t. j. 6. okt. pa se udelži korporativno pozne službe božje.

Ptujski okraj.

m Iz rogaškega okraja imajo nasprotni listi vedno dovolj napadov na dr. Korošca, kadar so vsečiliščni dijaki doma. Zadnji „Narodni List“ laže zopet o podporah. V kratkem se bodo prebivalci prepričali, ki dobijo podpore, da je dr. Korošec storil vse le mogoče korake za podpore svojim volilcem in da nasprotniki hudo zavijajo resnico, ako drugače trdijo. Pri Sv. Križu tik Slatine je imel dva shoda z župani iz okraja, da se je z njimi pomenil o uimi in potrebnih korakih. V državnem zboru je stavljal tri nujne predloge zaradi mraza, toče, plazov v rogaškem okraju. V proračunske odsek je odločeno nastopil proti temu, da bližandarji cenili škodo, kakor se je že dogajalo, ter je zahteval nujnega uradovanja. V to svrhu je govoril tudi za volilce pri poročevalcu v ministrstvu za notranje zadeve, nadalje pri poročevalcu naše namestnije v Gradeu ter se obrnil tudi na okrajno glavarstvo. Več ni in ne more noben poslanec storiti! Za to je sedaj slaba zahvala, aka ga za te korake napadajo in sicer ne posredno pred časom, ko se imajo podpore deliti. Pač pa bi okraj trpel škodo, ako bi šlo po volji Narodne stranke. Ta stranka se je izdajalsko obrnila na Markhla ter mu imenovala le nekatere kraje okoli Sv. Križa, ki so podpore potrební, posestnike v Rogatec, Sv. Florijanu, Žetalah pa je prezrla. Taki ljudje naj molčajo!

m Rogatec. Po shodih Narodne stranke hodi tudi neki dijak Pažon iz Slatine. Ta je tako narozen, da niti ni dosegel, da bi njegova sestra ne hodila v nemško slatinsko šolo. Živio Paschon!

m Pri občinskih volitvah na Ptuj, ki so se vrstile minuli teden, je bil v 3. razr. med drugimi zopet izvoljen tudi župan Ornig. Tudi Schönerjanci so nastopili kot nova stranka, a večinoma je ostalo vse pri starem Slovencu se volitev niso udeležili, ker imajo po nemškatarskih pojmih pravico samo za politično smrt. Ornig bo še nadalje delal dolgove in preganjal in zatiral z vsemi močmi Slovence, od katerih pa se seveda živijo in se bogate ptajski vseňemci!

m Sv. Rok ob Sotli, Prišla sta ondan tudi k nam dva židovska agenta (eden iz Gradca, eden iz Budimpešte) prodajat cerkvene oprave. Ali kaka je ta neumnost, židovi proizvajajo in prodajajo katoli-

kim kristjanom vela, štole, mašne plašče! Ker župnika doma ni bilo, dala sta si od navadnega dñinarja, ki je slučajno vedel, kje da so cerkveni ključi, odpreti cerkev, preiskala sta lastnorōčno vse predale zakristijske omare, in pobrala, kar bi bilo za njuno rabo: en velum, tri štole ter en starinski mašni plašč s posebno krasnimi „slikarijami“, ki bi naj kot vzorec služile v seveda židovski fabriki pri nařajanju novih plaščev. Delavcu sta za vse to jude ponujala dva goldinarja, češ, gospod župnik bo prav zadovoljen, saj je ta starai roba s tem itak dobro plačana! Slučajno je prišel k temu plačevanju osmošolec Jožef Potočnik, ki je zabranil to zanimivo nameravano cerkveno tativino, kar je še potrebno, pa dodajo c. kr. orožniki v Rogatci. Toda nehote se nam vsiljuje vprašanje: Ali so res na zemlji katoliški duhovniki in lajiki, ki od židov kupujejo priprave za počesčenje našega Najsvetejšega – pozemeljsko oblike takorekoč za Jezusa Kristusa? Neverjetno! Ali vendor morajo biti taki katoliški kristjani, ker sicer bi se ti „cerkveni židi“ ne vozili v elegantnih kočijah od župnišča do župnišča in ne delili milostljivo svojih – vizitnic!

p Trgatav v Halozah, ki se je povsod začela, obeta biti zelo dobra. Ker je bilo celo september jako lepo, solnčno vreme, je grozje krasno dozorelo, in bo torej izvrstna vinska kapljica. Trgovci in podjetniki, ki potrebujejo vina, pridite si sami po mošt, oz. vino in ne kupite ga po preukupcih in drugih veletržcih, katerim vino raste — v kletach, ne pa na trti.

p Kako skrbijo oblasti za kmete! Uradni list ptujskega glavarstva naznanja v svoji 39. številki z dne 26. septembra tega leta, da oddaja erar iz državnih nasadov več vrst gozdni sadik po nizkih senah; določa pa kot skrajni čas za oglasitev 1. okt. t. j. komaj 4 dni po razglasenju. Večinoma še gozdn posestniki sploh niso mogli zvesteti za omenjeni rok, in že je prepozno. Tako skrbijo naše državne oblasti za kmeta: pri davkih in drugih plačilih pa so seveda trde in neizprosne!

p Hajdin pri Ptaju. Izvanredna slovesnost se je vršila tu v nedeljo dne 29. sept., ko so mil. knez in škof ravno na svoj godovni dan blagoslovili 4 nove zvonove. Hajdinčani pa so se tudi potrudili, da so svojega nadpatrijarja sprejeli nad vse slovesno. Povsod si gledal lepe slavoloke s primernimi napisi. Znani poljanski banderaši so v velikem številu spremljali mil. kneza pri prihodu in odhodu. Vsa čast vremenu gospodu župniku, ki vkljub svoji bolehavosti tako neumorno deluje za lepo hajdinsko župnijo, vsa čast in priznanje pa tudi požrtvovalnim hajdinskim faranom. Zvonovi, katere je vila tvrdka Grasmajer na Tirolskem, imajo krasen glas v ce-dur akordu.

p Rogoznica. Pri prvem občnem zboru „Kmet. bralnega društva“ v Rogoznici pri Ptaju dne 22. kmovca t. l. bil je izvoljen sledi odbor: Letonja Franc, pos. v Žabjaku, predsednik; Wresnik Jože, podpredsednik; Sever Jože, tajnik; Kukovec Anton, blagajnik; Arnuga Anton, knjižničar; Bračič Franc ml., odbornik; Kolarč Karl, odbornik; za namestnika Čeh Jakob in Postružnik Franc; za pregledov. računov Zupančič Dragotin in Marinčič Jože.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Ze dobrí dve leti je minilo, kar se je pri nas naselil vrli slovenski obrtnik. Kupil si je hišo na prijazni strmini, ki vodi iz Ljutomera na Kamenščak. Ze celo poletje zdihuje trdi marmor pod še tršim dletom kamnosekovim. Nered sicer, pa vendor se mora pokoriti trdi kamen spreti roki kamnoseka. In tako zagledamo pred hišo celo vrsto lepih najrazličnejših nagrobnih spomenikov, ki čakajo odjemalcev. Nad vratmi te pozdravi napis: — Jakob Golobič, podobar in pozlatar. — Ce vstopiš v hišo, te mojster prijazno pozdravi ter te popolje v svojo posebno delavnico. Tu vidiš krasna razpela, lepo izrezane podobe za kapelice, cerkve itd. Sedaj še le razumeš dobro napis, ki si ga videl nad vhodom. Gospod Golobič je dobro izbral, ko je iskal primernega prostora za svoje delo. Po ljutomerskih goricah in po murskem polju ga čaka mnogo dela. Podobe v številnih kapelicah in obcestnih križih z malimi izjemami ne kažejo dosti umetnosti. Ravno narobe! Marsikatero razpelo je tako, da človeka srce boli, ako je pogleda. In če stopiš na kako pokopališče in si ogledaš kamenite nagrobowe spomenike, vidiš, da so naročeni od bogve kod, iz Maribora, Celja, Gradca. Hvaležni moramo biti delavnemu in marljivemu mojstru, da je prisel v Ljutomer. Zatopa pridite in naročajte razpela in druga podobarska dela, kakor tudi nagrobowe spomenike pri g. Golobiču. Bliža se vernih duš dan. Ne naročajte si nagrobowih spomenikov iz Maribora ali celo Gradca, ko jih pa doma in po cepi dobite. Podpirajte domaćina, tako koristite sebi in njemu!

I Trg Gornja Radgona. Pri slavnosti, ki se je priredila v prosiavo tega, da je postala Gornja Radgona trg, je tivalil nemški govornik Ljutomerskega glavarja Rajnerja, da ima za trg največ zaslug. Seveda Rajner hoče s trgom zopet zadaviti slovensko večino v okrajnem zastopu, za to pa si je pridobil toliko „zaslug.“ Čudno, da še vlada vedno pusti tegu nam sovražnega človeka hoditi po slovenskih tleh!

I St. Jurij ob Ščavnici. Tu smo imeli sedaj dve nedelji zaporedoma dve prav lepi in veseli slovenski. Dne 22. septembra smo namreč blagoslovili na posestvu Karola Krefta v Biserjanah nov poljski križ, katerega so postavili Senčarjev deček iz Bolehnečic v spomin na svojo letošnjo zlato gostijo. Teden pozneje, dne 29. m. m. pa smo ponesli v slovenski procesiji veliko in lepo podobo Brezmadežne v

Kralovce, kjer je vrli posestnik Peter Hole postavil na pročelju svoje nove hiše prav lepo kapelo v zahvalo prečisti Devici za srečno dovršeno in tako lepo izdelano poslopje. Žal, da se je tu po neprevidnosti dogodila velika nesreča. Mladenič Fr. Fleisinger je neprevidno nabijal vroč možnar z železno palico ter še baje neposredno na smodnik položil kamen. Kamen in železo sta menda dala iskro, smodnik se je vnel in med močnim pokom je fantu silno hudo raztrgalo tri prste in dlan leve roke. Ta nesreča, ki se je vsled zgodil neprevidnosti skoro že 30letnega fanta zgodila, je seve skalila prav močno vso veselje sicer izredno lepe svečanosti v kralovski občini.

I Shod v Veržeju sklice Slovenska kmečka zveza dne 6. oktobra popoldne ob 3. uri v gostilni gospoda Rožmanu. Poročal bo gospod državni in deželní poslanec Janez Roškar. Ob enem se bo ustanovil pododbor Slovenske kmečke zveze za trg in okolico.

Slovenjgraški okraj.

s Smartno pri Slovenjgradcu. Novopečeni liberalci so ali tako neumni, ali pa tako hudočni, da si drznejo trditi, da nam je postajališe izposloval mesar Ježovnik. Kdo se ne smeji takim budalostim? Če bi imeli vsaj iskrico rešnicoljubja, bi moral priznati, da, ko bi Robič ne bil prej naš poslanec, bi nikdar ne imeli postaje. Ravnateljstvo železnic v Beljaku je popolnoma odbilo vsako prošnjo za postajo in se je izreklo, da kratkomalo postaje ne more dovoliti. Naprosili smo nato Robiča, on je šel k železniškemu ministru Deršatu še pred adventom in posrečilo se mu je, dobiti postajo. In res, ravnateljstvo v Beljaku piše po novem letu, da bo ta in ta dan komisija v Smartnu zaradi nove postaje. Komisija je prišla koncem januarja ali začetkom februarja (dneva se ne spominjam, bilo je v najhujši zimi), in tistikrat se je vse natanko določilo in popisalo, kje, in kaka bo postajica. Ta akt je potem seveda moral še v ministerstvu itd., in 15. avgusta se je že otvorila postajica. Sedaj pa vprašam: Kaj je še bil pred adventom Ježovnik, kje je bil po zimi, ko je bila komisija, kdo ga je poznal? In ko bi tudi bil prej namesto Robiča ta mesar za poslanca, stavim glavo, da bi še danes postaje ne bilo, ker bi se minister Deršata na mesarja Ježovnika pač ne oziral. In zdaj si upa kdo trditi, da je Ježovnik dobil to postajo! Ali vas ni sram! Seveda v zahvalo za to ste zmerjali Robiča, kričali: proč ž njim! — Nekdo se krega v „Domovini“, da je preveč nemšine pri sodniji v Slovenjgradcu, a tega pa ne omeni, da Narodni strankarji sami skrbijo za to, saj je Barle, ta dika Narodne stranke, nemško pisamo ovadbo poslal sodišču, ko je ovadil g. nadžupnika zaradi nekih letakov. Ali naj sodnik vaše nemške uloge na slovensčino prestavlja? Kaj ne, narodnjaki pa smo! Sicer pa je „Narodni List“ sam kresnil Barleta, ko je pisal po volitvah, da naj se pristaši brigajo rajši za gospodarsko delo, kakor pa da te malenkostne reči ovadijo sodišču.

Etem iz Golavebuke.

Celjski okraj.

c Ponikva ob juž. žel. Narodni stranki še vedno doni shod Kmečke zveze po ušesih in zato mora po svojih listih o njem pisati in lagati. Dr. Korošec nič ni napadal župana ponkovskega, ampak rekel je samo, da so pri županstvu (tajnik) proti njemu agitirali, češ, da nič ne storiti zaradi podpore. Dr. Korošec pa je na naznanih županstva takoj vložil nujni predlog za Ponkovljane ter zahteval, da se škoda da preiskati in da se prizadetim hitro odkaže podpora. Zato pa tudi nima nihče pravice reči in trditi, da dr. Korošec za Ponikvo nič ni storil.

c Dobrno. Da bi pri nas ne bilo ničesar novega, to ne more biti. Bilo bi nam pač predolg čas. Slovenci smo letos čakali, da bi hajlovc i ztuhali kaj novega, a kakor se vidi, so nemško-napredni možgani strašno luknjčasti. Pa smo se Slovenci zato postavili in postavili tem bolj, ker smo pred zadnjem nedeljo slišali prvikrat svoj novi možki zbor. Bračno društvo nam je namreč priredilo prijetno zahavo s petjem, podučnim govorom o kmetijstvu, srečovom itd. Fantje so si že nekaj dni poprej postavili mogočen maj, in v nedeljo zjutraj je 12 metrov dolga nova trobojnica ponosno vihrala v zraku ter oznanjala, da na Dobrni nekaj bo. In res je nekaj bilo. Novica, da bo pel prvikrat domači možki zbor, privabilo je veliko število poslušalcev. Prostori so bili napolnjeni občinstva od bližu in daleč: iz Novcevke, Smartna, Frama, Št. Ilja in drugod. Z napeto pozornostjo smo pričakovali nastopu mladega zborna. In ko je zadonela mogočna pesem „Od Urala do Triglava“, vedeli smo takoj, da „za svobodo in krst sveti mlađež slavška ne odreče!“ Pod spremnim vodstvom g. Kranca pokazali so fantje, kaj se da doseči s pridnim delom. Pevskemu zboru Bralnega društva vsa čast. Podučni govor g. župnika Kukoviča je razpravljal o splošnih in posebnih pripomočkih za povzdigo kmečkega stanu, oziroma njegovega blagostanja. Izvrsten govor je napravil najboljši vtis na poslušalce. Dal Bog, da bi se ravnali po danih mislih! Srečolov, ki je vzbudil dokaj smerha, je prinesel nekaterim res srečo. Prosta zabava

pri Korenu je bila kaj živahna. Motiti so jo hoteli plačani hajlovc, pa se jim ni obneslo. Slišali so take, da jim bodo še dolgo zvenele po ušesih. Poskušili so tudi z dejanskim napadom po noči, no — iz usmiljenja do njihovih mater molčimo o tem. Vodje „nemško-naprednih“ mlečnozobjekov se sedaj držijo zelo kislo, še bolj kislo pa tisti hajlovske petelin, ki so bili tako hudo osramočeni. Hajlovec svetuje, naj drugokrat zahtevajo pri Korenu — mleka, da ne bo „nemško-napredna“ blagajna tako hudo trpela, ob enem bo pa tudi za mnoge hajlovske srajčke bolj — primerno! Slovenci pa gremo čez take reveže mirno svojo začrtano pot!

c Resna in resnična beseda. Iz gornjegrajskega okraja. Dandanes ni dobro in dovoljeno, o šoli in učiteljstvu govoriti in pisati. Vsaka javna naprava prenese in mora prenesti kritiko, le šola, ljudska šola je nedotakljiva. Kdor si upa še tako resnično pisati o slabih šolskih razmerah, tega razvijejo za mračnjaka, nazadnjaka, ki noče omike, proslete. Ko bi šola res tako popolna in idealna bila, naj bi bilo, a to žalibog ni! Vsak socialni ekonom mora se pa pred vsem brigati tudi za šolo, in „Slovenski Gospodar“ je v prvi vrsti kmečki list, ki zastopa, zagovarja in brani kmečko ljudstvo proti raznim izkorisčevalcem. Naj bo torej v „Slovenskem Gospodarju“ jasna beseda o žalostnih razmerah v našem kotu.

Pač mnogim čitaljem „Slovenskega Gospodarja“ je znana krasna gornjesavinjska dolina, kjer prebiva tudi dobro, pošteno ljudstvo; ker je to ljudstvo tudi nad vse marljivo, je še do zdaj precej dobro tudi gmotno izhajalo, dasi posebno zadreška dolina ni ne posebno široka, ne dosti rodovitna. Pa sloje! A naenkrat je gotove gospode popadla strašna navdušenost za zidanje novih šolskih palač, ki stanejo na ravnost ogromne svote, kmet, ti pa molči in plačaj.

V Gornjemgradu se je dosedaj nahajala šola v graščini, kjer je imela krasne, zračne prostore. Plačevalo se je za šolo na leto le 600 (šest sto) kron najemnine. In to za trirazredno šolo, stanovanje nadučitelja, konferenčno sobo, kleti itd. Pa to je preveč klerikalno, biti s šolo v škofovem gradu, torej novo palačo. Prbračunili so stroške na 74.000 K, kar še pa čisto gotovo ne bo dovolj. Ta šola, ti ogromni stroški, so popolnoma brez potrebe. Oskrbništvo ni nikdar šole odpovedalo, dalo bi bilo tudi prostor za 4. razred, pa ne, Apfaltren in gospodje so hoteli palačo, ti kmet jo boš pa plačal, Apfaltren in drugi ne dajo krajcarja.

Se hujše so prizadeti Bočani. Imajo lično šolsko poslopje, pa ne, moda zahteva, mora biti nova. Zidajo palačo za 90.000 K, zidava slaba, najbrž bodo morali podirati, pa vse eno, kmet plačaj. Razun te nove šole morajo Bočani še plačevati šole v Gornjemgradu in Smartnu, ker je nekaj otrok tja všolanih. Torej Bočani plačujejo naenkrat tri ogromne palače: doma v Bočni, v Gornjemgradu in v Smartnu (je tudi nova šola)! In to plačevanje bode trpelno najmanj 35 let. Ubogo ljudstvo, zdaj pa posmisli: V gornjegrajski trški občini je bilo dosedaj 90% občinskih doklad. Od zdaj zanaprej jih bo najmanj 175%, torej skoraj dvakrat toliko! Razun tega bodo šolske sobe manjše, dalje od farne cerkve. In posledica teh strašnih dolgov? Ljudstvo mora obupati; že dosedaj so se trumoma od nas izseljevali v Ameriko, zdaj se bodo pa morali, teh strašnih in nepotrebnih davkov ne zamorejo. Že zdaj je malo ljudi, vsak teden jih je manj in sčasoma bodo stale te palače — prazne, ker bodo otroci s starimi vred v tujini. Kako pa pridejo kmetje do tega, da bi plačevali te nepotrebne stavbe, proti katerim so se odločno branili, a ni nič pomagalo! Rajši vse pustijo in grejo. Proti takemu početju moramo glas povzdigniti. Ni treba biti zoper napredek, ni treba biti mračnjak, a zoper tako izsesavanje ljudstva mora vsakdo biti. Saj tudi na Dunaju nimajo za vsakih 25 otrok posebne sobe, saj se tudi drugače shaja, če se hoče, in se mora tudi na to ozirati, da se kmet zmiraj slabše godi.

Seveda, famozni dopisnik „Slov. Naroda“ ve za vsako jajce, ki ga znesajo graščinske kure, v vsak pisker v graščini je vtaknil svoj nos, a teh žalostnih razmer pa ne vidi. Tu bi rajši pisal, kako slabu in kako počasno se zida, koliko tisočakov bo šlo brez potrebe iz kmečkega žepa itd. Obregnili se je nad nemškimi graščinskimi uradniki, pri šoli ste pa tudi same Nemce nastavili razun zidarjev, in če tak privandran Nemec pride v popolnoma slovensko družbo, pa vsi zaradi enega nemškega govorite, vi narodnjaki, tako, da je ravno tam, kamor pride tak nemški privandran, največ nemškega blebetanja v Gornjemgradu. Zakaj pa vi, patentirani narodnjaki, niste dali slovenskim stavbenikom kaj zasluziti, seveda, vi ste nezmotljivi, kaj ne? Zmerjati čez druge je lažje, kakor pa lastne napake popraviti, zato se vsedete na visok sedni stol in — druge sodite. Pustili bi rajši graščinske kure in se brigali za svoje dolgove. Ljudstvo vas bo pa klelo, ker ste ga z brezumnimi stroški spravili do obupa!

c Celjski poročniki. Glavni poročniki: Herm. Kincl, gostilničar v Št. Juriju; Lud. baron Wittenbach; Mihael Jarnovič, trgovec v Dramljah; Franc Stiglic, trgovec v Rečici; Karol Prešiček, posestnik v Zadoljih; Anton Turnšek, trgovec v Rečici; Mih. Černeš, krojač v Brežicah; Fran Spende, posestnik v Gornjemgradu; Ivan Herman, gostilničar v Storah; Fr. Mohorčič, sollicitator v Celju; Andr.

Hudovernik, posestnik v Velenju; Anton Čapek, gozdar v Planini; Otmar Prašák, ravnatelj v Celju; Rudolf Wunsch, živinodravnik v Celju; Alojz vitez Schildenfeld, gostilničar na Vranskem; Ivan Lesnik, posestnik v Trnovcu; Ferdo Klemen, posestnik v Prevratu; Jos. Verdnik, posestnik v Otiškem vrhu; dr. Avgust Schurbi, odvetnik v Celju; Ferdo Ogrizek, trgovec v Teržišu; Ivan Voh, posestnik v Bučah; Jožef Klabačar, mizar v Brežicah; Matej Lešnik, trgovec v Slatini; Josip Lukman, gostilničar na Vranskem; Jakob Volk, krojač v Šoštanju; dr. Jos. Vrečko, odvetnik v Celju; Maks Potočnik, usnjari v Slovenjgradcu; Ivan Stojnšek, posestnik v Slatini; Josip Lorber, tovarnar v Žalcu; Mihael Tajnik, gostilničar v Družmirju; Fr. Rauter, posestnik v Planini; Ignac Priklmayer, nadinspektor v. p. v Brežicah; Janez Lešnik, trgovec v Smarju; Ivan Grobušek, mesarski mojster v Brežicah; Alojz Ogrizek, trgovec v Zg. Kostrivnici; Franc Zupanc, mlinar, Selce. Nadomestni porotniki: Feliks Zunder, zasebnik v Celju; Anton Uršič, živinodravnik v St. Juriju ob juž. žel.; Anton Merle, posestnik v Sp. Hudinji; Anton Chiva, klobučar v Celju; Peter Draganec, mestni ekonom v Celju; Josip König, trgovec v Celju; Avgust Medved, lončar v Celju; Valentin Samec, posestnik v Rentole; dr. Franc Premšak, zdravnik v Celju.

c **St. Rupert** nad Laškim. Pod tem naslovom se je našlo letos v liberalnih štajerskih časnikih toliko dopisov, kakor celo zadnje stoletje ne. Novopečeni časnikar iz St. Ruperta hoče slaven postati in v nekaterih dopisih kar se da obrekajo in zavija o meni. Podpisani je bil en dopis v „Štajercu“ in en v „Narodnem Listu“ z imenom Fr. Zupančič, načuditelj. Kdo je druge dopise zoper mene skrpučal, seveda ne sam, ampak s pomočjo svojega prijatelja iz sosednje župnije, kar se spozna iz besedila drugih dopisov samih, o tem ne dvomim čisto nič. Ne morem se brigati, kaj liberalni slovenski listi o meni pišejo, in zato izjavim s tem-le Fr. Zupančiču in še znanemu dopisniku, da kakor nisem dozdaj na take grde napade odgovarjal, tako tega tudi za naprej ne storim, ker to smatram pod svojo častjo, polemizirati z dopisnikoma v takšnih listih in imam za nju le pomilovanje. Ravno zato nisem poslal in ne budem v prihodnje nobenega popravka zoper pisarjenje o meni v omenjenih listih, ker jaz za svojo osebo ne pričakujem in ne želim hvale v teh listih. A. Mojžišek, župnik.

c **Nova Štifta** pri Gornjemgradu. Ne razpravljam rad domače reči v javnem listu. Zadnja štev. 43 „Narodnega Lista“ me pa nekako sili, da tudi objavim par besedi. Gospod urednik! Gotovo ste brali ono številko „Narodnega Lista.“ Kaj ne, kako je ona junaška, kako hvali dr. Serneca in njegov pasji bič in kako namigava, da bi bilo sila lepo, če bi vsi liberalci začeli hoditi okoli s pasjim bičem? Res, samo junaštvo! Vmes pa pride ta zgaga — dopis iz Nove Štife. Ves okus človeku pokvari. Kaj menite, kaj mi je prišlo na misel, ko sem ta dopis bral? Tukaj ima neki posestnik psa. Bolj majhne postave je, pa sila samozavestno hodi. Ima tudi to lepo navado, da se kakemu človeku rad zakadi pod noge. Kadar je tako junaštvo izvršil, ponosno odkoraka in se veseli svoje imenitnosti. Včasih pa pride mimo kak človek, ki nima tiste ponižne misli, da je najbolje psa pri miru pustiti, naj že dela kar hoče. Tako se včasih dogodi, da za junaške čine onega kužeta prileti vanj kak kamen, kaka palica ali kak črevljek. Tedaj pa začne to ponosno šene vpti in civiliti, kakor da se mu je zgodila največja nesreča. Tako milo toži, da se mora vsakemu v srce smiliti. Črez kake polure se bo pa zoper komu zakadil med noge. Glejte! Na tega slavnega kužeka sem mislil, ko sem bral oni dopis. Ta dopis se kar cedi krščanske ljubezni, odpuščenja in kar je še drugih počitnih čednostij. Seveda liberalni dopisnik milo prosi, naj bi njemu in njegovi kompaniji vsi klerikalci odpustili in se ne spominjali več njihovega delovanja. Sedaj na enkrat poznate krščansko ljubezen. Kje ste jo pa tedaj imeli, ko je v „Našem Listu“ in „Narodnem Listu“ nekdo blatič tukajšno pošteno ljudstvo, ki ni hotelo verjeti liberalnim slepilom? Vi liberalci! Kje je bila krščanska ljubezen tedaj, ko se je na razne načine agitiralo proti K. Z.? Kje je bila vaša krščanska ljubezen takrat, ko se se pri ožji volitvi klicali v Novo Štifo žandarji, naj bi nastopali proti volilcem Slovenske kmečke zvezze? Ko so se tem volilcem, ki so si dali zunaj volilne hiše izpolniti glasovnice, pred nosom zaprla vrata, češ: Ne pustimo vas voliti? Ko se je hotelo doseči, da bi opravičena nevolja povzročila rabuko, da bi se potem kmetje kaznovali? No, pa saj bi bil vsega le župnik kriv, ki je ugodil želji volilcev, da jim je prišel glasovnike izpolnjevat? Kje je bila potem krščanska ljubezen liberalcev, ko so iskali priložnosti, kako tožiti pristaše Kmečke zvezze? Ti, krščanskoljubni dopisnik, zakaj nisi podučil nekoga, kako je treba ljubiti tudi sovražnika, ko mu je sodnik predlagal spravo z nasprotno stranko? Kje si bil s svojimi zlatimi nauki, ko je moral zaradi velike ljubezni do bližnjega, katera je komaj čakala, da vidi bližnjega v kazni, mati nesti svojega enoletnega otroka, ki še nikomur ni storil nič žalega, v ječo? Ponašaš se, da se ne boš podal na pot posvanj in obrekovanj. Ali si pa svoj dopis tudi prečital? Ali ne vidiš, kako se v tvojem dopisu kaže tvoja slavna ljubezen do bližnjega — ne rečem do sovražnika? Ni li res, da te sama krščanska ljubezen priganja, da se obregneš ob dr. Korošca in mu iz-

podkopavaš ugled? Sama krščanska ljubezen se kaže v tem, da sumničiš in namigavaš o poštenih dekleh, o katerih nimaš vzroka kaj hudega misliti, in da jih psuješ s „sv. devicami.“ Iz zgoj krščanske ljubezni obsojaš dekleta, ki žrtvuje svoj dragi čas za olepšanje cerkve, da so one zložile neko pesem, o kateri se sliši, da bi se radi nje zopet rade naperile tožbe, seveda zopet iz same krščanske ljubezni. Le to je smola, da je baje pesem zagledala luč sveta v hiši, v kateri ne bivajo pristaši Kmečke zvezze. Res kaj čudno se sveti liberalna krščanska ljubezen. Pravi dopisnik, da je dopis v „Slov. Gosp.“ obsegal samo obrekovanja, laganja in hujskanja. Vprašal bi pa tu naše liberalne pristaše: Kako pa imenujete to početje, da se je tukaj pri cerkvi ob občinskega službe dne 22. septembra prebral oznanilo: Stajerski deželni odbor v Gradeu je odločil, da prideta danes teden, t. j. dne 29. septembra ob 8. uri po zjutrajšnjem cerkvenem opravilu v Mikuševu novo hišo dva potovalna, učitelja poučevat o umnem gospodarstvu in kmetijstvu. Vsakemu je vstop dovoljen in sme tudi v kmetijskih stvareh gg. učitelje vprašati za pojasnila in tudi staviti kmetijstva se tikajočih nasvetov. Znano nam je, kdo je oznanilo napisal, pa tudi to je sploh znano, kdo je dotična vabila na občine pošiljal, nekdo drugi, ne deželni odbor, da se je v Gornjemgradu priredil Ježovnikov shod in mu je eden potovalni učitelj služil za štafažo, g. Goričan, med tem ko o dr. Božiču ne more nihče reči, da je potovalni učitelj. Dobro bi bilo, ko bi se deželni odbor res malo pobrigal za to, da se njegovo ime ne bo zlorabilo. Tudi bi vprašali g. župana, mu je li znano, kako se pod njegovim imenom, ker on je odgovoren za občinska naznanila, občanom objavlja sama resnjica? Sicer se pa potem ni čuditi, da dopisnik iz Nove Štife v „Narodnem Listu“ piše: „politika . . . goljujava . . . človeški rod“ in „goljujava politika spada na cesto.“ Za to priznanje smo mu hvaležni. Pa on že mora dobro poznati vso liberalno politiko in njene lastnosti, in on pravi, da je goljujava. Vi Novoštítčani si pa to izjavo dobro zapomnite, da ne bodete verjeli, kadar vas bodo zopet lovili na lim za kakega liberalnega poslanskega kandidata z goljuvimi obljubami, da se bodo med vas razdelile škofove planine.

c **St. Jurij ob juž. žel.** Liberalno društvo Knjižnica je dalo zadnjo nedeljo pri cerkvi oznaniti, da posojuje zanaprej knjige na drobno in debelo zastonj ali pa za 1 kruno na leto, kakor kdo hoče. Pa glej ga šmenta, tudi ta načrt se ni obnesel, kajti odzvala se je temu vabišu samo T. G., ki je nesla dvoje razčapljali knjig. Večjo nezgodne ni bilo. Cuje se, da bode radi tega gosp. učitelj Kveder odločil za nekaj časa predsedstvo knjižnice. Prosimo Vas, gosp. Kveder, da fega ne storite, ker če Vas, dragi gospod, ni, gre knjižnica fuč.

c **St. Jurij ob juž. žel.** Neki dopisnik „Nar. lista“ nazu že dalj časa napada s prav ledimi besedami kakor na primer: Nunekova poba, žličniki, prisinci katoliški jezečki, žabice majhne itd. No kaj boljšega pač nisva in ne moreva pričakovati od dopisnika „Nar. lista“. Midva si štejeva v čast, da nazu napada, kako sramotno bi bilo za naju ako bi nazu tako nizkoten list hvalil. Pošten človek ne odgovarja vsakemu bedaku, tako tudi midva ne odgovarja brezvestnemu dopisniku „Nar. lista“. Dopisnik nazi ne pozabi rek: da se osla spozna po njegovem riganju. Dopisnik „Narodnega lista“ le naprej na delo riganja. Franc Zličar, kmečki sin in tajnik posojilnice; Vitomir Zličar, kmečki sin in predst., Kat. bral. društva.

c **Ježovnikov shod** v Mozirju v nedeljo 29. m. m. Predsednik: Alojz Goričar, p. d. Zver. Govorniki so: Dr. Božič o gospodarstvu; istotudi Goričan, katerega oseba je postala nekak agent Narodne stranke. Pridgarsko služboje prevzel ekskapucin Knaflč, sedaj nadučitelj in občinski tajnik v kokarski občini. Predmet pridige: katoliška častikraja. Prosili bi ga, naj prihodnjič razpravlja o uporabi uradne oblasti . . . o razdelitvi škofovih gozdov med Kokarce, o ljubezni i. t. d. Nastopil je tudi slavni Vasle. Vlogo župnika je igral eksteolog Prapotnik, ki hoče blagosloviti zakon med staro liberalno devico in čilim kršč. socialistom. Ta zakonska zveza naj bi se imenovala; Jugoslovanski kljub — dota bi bila morda ministrski portfelj. Prifnas z veliko manjšino izvoljeni poslanec Ježovnik je govoril o dveletni vojaški službi in o zajčji smrti; pozabil pa je povedati, da zajca sodijo v deželni, ne pa v državni zbornici. Med drugimi je pozabil povedati tudi to, kje je bil takrat, ko se je šlo v državni zbornici za večjo podporo kmetov. Cejlški Rebek je govoril o ustanovitvi mizarske zadruge, seveda na liberalni podlagi. Navzočih je bilo vseh, kar je nosilo hlače in hlačice, kiklje in kikeljce, kakih sto; med temi tudi nekaj naših, ki so šli radovedno poslušati, kaj bo povedal Ježovnik o svoji veliki delavnosti in strašnili uspehih v državnem zboru. Okoličan je bilo malo. Castno je bila zastopana možirska inteligencija.

c **Izobraževalno društvo v Celju.** Dne 6. t. m., to je v nedeljo popoldne ob pol štirih bo govoril potovalni učitelj Fr. Goričan o sadjarstvu v deželni drevesnici pri Celju. Ako bo deževalo, bode predavanje v sobi Izobraževalnega društva, Grabengasse 7.

c **Št. Pavel** pri Preboldu. Pri nas se snuje požarna bramba. Člani se že nabirajo. Slišati pa je, da nekateri nemškutarški neodrešenci mislijo delati na to, da se namesojo požarne brambe utanovi „feierber“ z nemško komando in se ve tudi z nemškim imenom.

To bi ne bilo v čast za dosedaj še po večini narodni. Št. Pavel. Pozor toraj!

c **Sv. Ursula** v Dramljah. Poglavitno popravilo pri naši nekdaj sloviti podružnici Sv. Uršule bo v kratkem končano. V nedeljo pred sv. Uršulo, 20. oktobra, bo delo blagoslovljeno, načo bo dvojno slovesno opravilo; ravno tako bo dvojno opravilo na god svetnice. Nekaj posebnega bo v cerkvi to, da so v njej naslikane podobe od patronov vseh župnijskih cerkev naše domače šmarske dekanije in nekaj sosednih župnij iz drugih dekanij: od Šentrupert, Planine, Laškega, Celja, Vojnika, Teharja, Šmartna, Novecerke, Frankolovega, Vitanja, Črešnic, Konjic, Žič. Romarji si bodo med potom ogledali pred pari leta zaločeno župnijsko cerkev in letos prenovljeno Šentiljsko cerkev, ki se je za svojo 250letnico pomladila.

c **Slivnica pri Celju.** Za dne 29. septembra je dal dični trgovec Eichberger naznaniti zborovanje Štajercijev v svojih prostorih, h kateremu bi imel priti propali njihov kandidat Dofenig, a ga ni bilo, ker je osrečil tisti dan Dobje s svojim obiskom, misli pa priti prihodnjo nedeljo, dne 6. okt. Za popularnost Dofenikovo sila skrbijo njegovi pristaši; radi bi med ljudstvom izvabili solze bridkega kesanja, ker niso Dofeniga volili, a komedija se jim nič ne posreči.

c **Žalec.** Dne 29. m. m. videli smo prvokrat na žalskem odru „Divjega lovca“. Vprizorili so ga vrli diletantje „Kmet. bral. društva“ v Ložnici. Z občudovaljem smo gledali mlade moči priproste kmečke mladine, ki je nastopala tako izbrorno. Ložnica sme pač biti ponosna na svojo mladino. Želeti bi bilo, da bi se vrli igralci še enkrat potrudili ter igro ponovili. Vstrajno naprej!

c **Dr. Sernek s pasjim bičem.** Zaradi surovega dejanja, ki ga je zakrivil dr. Sernek nad dr. Benkovičem, se je mnogo naših ljudi obrnilo od njega in ne bo več iskal pri njem zdravniške pomoči.

c **Potovalni učitelj Goričan.** Zadnjo nedeljo se je udeleževal g. Goričan tudi liberalno strankarskih shodov v gornjegradskega okraju, na katerih se je izrekala nezaupnica Vašemu listu. Ali zato plačujemo potovalne učitelje?

c **Ježovnik v Gornjemgradu.** Kmetje zapomniti si: Krščanske dolžnosti, biti v nedeljo pri sv. maši, katero ste vi vsi izpolnili, te dolžnosti takozvani „poslanec“ Ježovnik ne pozna. V Gornjograd je prišel že v soboto večer, v nedeljo je imel shod ob 9. uri, a ni ga bilo ne pri pravem opravil ob 6., ne pri drugem ob 10., da si bi k vsakemu bil lahko šel! — Domovino so reševali s tem, da so se v neki resoluciji izrekli zoper pisavo „Sl. Gosp.“, a dobili so takoj krepak odgovor, kajti bralno društvo je namaračilo precejšnje število „Gospodarjev! — Kake večje nesreče ni bilo, ker je Markee z britko sabljico delal red.

c **Mozirje.** Naš poštar g. Anton Goričan je umrl. Zadela ga je kap. N. v. m. p.!

c **Iz Celja.** Dr. Sernek in njegov pasji bič sta menda neodčljiva. Ko je bila 21. sept. odborova seja, pri kateri se je poročalo v Nar. Domu o polletnem delovanju „Juž. štajer. hranilnice“, je tudi od sevniškega okraja izvoljeni zdravnik dr. Sernek prišel in sicer z bičem, kojega je na klin obesil. Ali je dr. Sernek prinesel bič za odbornike z dežele? Za ravnateljstvo menda ja ne? Ali zakaj?

Brežiški okraj.

b **Virštanj.** Vsled nujnih predlogov držav. poslanca dr. Korošca smo dobili vendarle podporo zaradi škode, ki nam jo je naredila toča lansko leto. Razdelila se je lepa sveta med ljudi.

b **Kozje.** Dne 27. kimovca je visela na kozjanski kaznilnici bela zastava v znamenje, da ni v njej nobenega jetnika. To je že letos drugi slučaj, ki je pa le trajal po nekaj ur. — V Kozjem sem opazil na jablani gospo Dvornik poleg zrelih jabolk prav lep cvet. Utrgal in pokazal ga je odjemalcem prodajalski učenec Karol Dobravec. Res čudno in fletno je pri nas, da ob enem vladata pomlad in jesen. Kaj ne, da je v Kozjem vedno kaj novega?

b **Sevnica.** Grad Gorija Sevnica je prodal stotnik Ott g. pl. Zandonati v Celju za 360.000 K.

Drobtinice.

d **Kaj je vreden mož.** Neki perzijski minister pripoveduje o nastopnem zanimljivem dogodku: Neki derviš je pred nekoliko meseci ubil svojega tovariša. Udova je preko poslanika zahtevala, da se kazni ubojico in da se jej izplača odškodnina v znesku 150.000 mark. Iz verskih razlogov niso mogli derviša kaznovati, zato je pa perzijska vlada izplačala udovi 248.060 mark. Toda vdova ni hotela te svote vsprijeti, češ, da je 150.000 mark največja vrednost, ki jo je imel njen mož. Nikakor jo niso mogli nagovoriti, da sprejme več od te svote.

d **Maščevanje čebel.** V Milčinu na Nemškem je prišla koza v ograjen prostor, v katerem je stal slamnat koš za čebel ter ga je prekučnila. Razkačene čebele so se trumoma zagnale v kozo tako, da je morala bežati na dvorišče. Tu je bilo 14 malih račic, tudi nad njo so se spravile razjarjene čebele. Koza in račice so bile tako opikane, da so poginile.

d **Brat papežev umrl.** Brat papežev, Angelo Sarto, je umrl. Angelo je bil mlajši kakor papež in poleg šest sester njegov edini brat. Pokojnik je v svojih mladih letih, ko je bila Beneška še pod Avstrijo, služil kot avstrijski vojak. Potem je pričel tr-

govino v Grazie blizu Mantove ter je bil pozneje poštni agent v Azoli pri Mantovi. V zadnjih letih je živel od podpore svojega brata, papeža.

d. **Eiffelov stolp** bodo prebarvali. Pariški slikarji in pleskarji so dobili ogromno delo, prebarvali bodo velikanski Eiffelov stolp, ki je bil zgradjen iz železa za svetovno razstavo leta 1889. Doslej so ga prebarvali že trikrat. Površina za prebarvanje znaša 200.000 kvadratnih metrov, za kar bo potrebno 30.000 kilogramov barve, a porabilo se bo za to delo okoli 2000 čopičev. Sto delavcev bo delalo skozi 4 meseca vsak dan po 10 ur. Prebarvan bo stolp z barvo neke švicarske tvrde, s katero barvajo tudi železniške mostove v Švici.

d. **Drobne vesti.** Kolera na Ruskem se vedno bolj širi. — Iz blagajne socialdemokratske zdarske organizacije v Nemčiji je zginilo 100.000 mark. — V Neapolju se je zastrupila neka slikarica s evelcami. Natrgala je mnogo močno duhtečih evelc, katere je raztrošila po svoji spalni sobi. Po noči jo je nekdo slišal težko hropeti in jo potegnil iz omamljajočega duha. V bolnišnici pa so izjavili, da je ne morejo rešiti. — V Brnu se je usmrtil mesar Navratil, ker mu je žena porodila dvojčke. — Blizu Tambova na Ruskem je napadlo 19. m. m. osem roparjev osebni vlak, v katerem sta se peljala dva bančna uslužbenca ter jima odvzeli 44 tisoč rubljev. — V Odesu so 19. m. m. napadli jude ter jih mnogo pomorili. — V Petrogradu so aretirali 800 delavcev neke tovarne, ker je bil od njih umorjen lastnik tovarne. — V Seestadlu na Češkem je sklenilo 200 čeških staršev, da tako dolgo ne pošiljajo otrok v šole, dokler se ne bo ustanovila češka šola. — V Meksiku blizu Encarnacion sta trčila skupaj dva vlaka, 32 oseb je mrtvih, 33 ranjenih. — V Kaliforniji so imeli dne 19. m. m. hud potres. — V tovarni nitrina (razstreljivo sredstvo) v Kolinu se je pripetila 20. m. m. velika eksplozicija. Ko so delavci videli, da je začelo goreti, so zbežali, tako da ni bil nikče poškodovan, ko je zletelo poslopje v zrak.

Smešnica. Neki Švicar je potoval po Rusiji. Ko je šel preko nekega sela, je pridirjal za njim več psov. Švicar se je sklonil, da bi pobral par kamnov in jih zaludal v pse, a kamenje je bilo primrzujoeno k tlu in je ni mogel odtrgati: Presneta dežela je zavpil — tukaj pa res delajo ravno narobe: pse spuščajo z verige, a kamenje priklepajo k tlu.

Narodno gospodarstvo.

g. **Najboljše sredstvo proti podganam.** Na krožniku se zdrobi beli sladkor in nežgano apno; to se dobro zmeša in nastavi podganam. Blizu tega se postavi druga posoda z vodo. Ko podgana mešanico poje, postane žejna in se napije vode. Apno se v želodcu vžge in žival erkne.

g. **Miši v Sleziji** so se pojavile v taki množini, da groze uničiti vse poljske pridelke. V okrožju Ratisbor jih je neki kmet pri oranju v poluri pobil 612. V Jakobinah pa je neki hlapec za stavno pobil v enem dnevu 1080 miši.

g. **Zaparjen oves.** Zaparjen oves, pri česar uporabi se gode pri krmitvi različne neugodnosti in bolezni, se zboljša s tem, da se pomeša s prahom iz lesene ogla; pomeša se z lopato ter se pusti tako osem dni. Na 24 delov ovsja se pridene 1 del ogljenega praška. Oves se mora potem preveti, ali pa se uporabi skupno s prahom. Ta prah vpliva istotako, kot nekako zdravilno sredstvo.

g. **Pridelovanje kumine.** Kumina ali kumna je vsakomur znana rastlina, ki raste pri nas tudi divja na travnikih. Malokomu je pa znano, da se kumina tudi v velikem prideluje, in da je to pridelovanje celo tako dobitkonosno. Pri sedanjem nizki ceni žita bi se sploh priporočalo tudi pri nas poprijeti se, čeprav v manjši meri, pridelovanja raznih zdravilnih zelišč in sličnih plodin, ki pridelovalcu navadno dajejo lep dobitek. Iz korenine te rastline se dela etrsko olje za tvornice in, izdelovalce likerjev, dalje se rabí pri pekih in v kuhinjah za pripravljanje raznih jedi.

Trgovci, lekarnarji in drogisti torej ne morejo brez nje izhajati. Zatorej se tudi lahko prodaja. Kumina zahteva rahlo, nekoliko zvezno, apneni zemljo, ki pozimi ni preveč mokra in ima toplo, suho lego. Ravnotako ljubi kumina globoke, ilovnate in apnene zemlje, posebno pa sprsteninske zemlje z globokejšo spodnjjo plastjo. Če nimamo take zemlje, se kumina zadovolji z vsako peščeno-ilovnato zemlje in daje tudi še tukaj lepe dohodek.

g. **Vremensko napovedno postajo** silahko oskrbi vsaka občina. Za potrebljeno ureditev dobij od poljedelskega ministra 30 K podpore. Sprememba vremena se naznana z raznobarvnimi začasnicami, ki se pritrdijo na visokem vidnem kraju. Vremenska napoved pa sloni na poročilih, katera vpošilja poštnim uradom meteorologični zavod na Dunaju.

Najnovejše novice.

Sv. Kunigunda na Pohorju. V nedeljo dne 6. okt. 1907 ob 9. uri dopoldne priredí tukaj S. K. Z. shod. Govoril bo državni poslanec Pišek. Prisrčno vabimo vse somišljenike.

Hmelj in meštarji. Posestnik gradu Marušič blizu Zagreba je prodal svoj hmelj, pa še velikanske množine, po 2.40 K, pa še vsega dal ni, češ, še dražji bo. In pri nas? Najviše po 1 K so prodali, dobili pa v resnici le po 80, 70 v, ker se je prav po eigansko trgal pri ceni in pri — vag!

Slivnica pri Celju. Ker je poslanec dr. Korošec na vratu obolel, mora izostati za nedeljo napovedani shod. Istotako izostane tudi shod v Št. Vidu pri Grobelnem.

Listnica uredništva.

Št. Lenart v Slov. gor.: Žal, nasm ni bilo mogoče! Prihodnjič! — Hoče: Brez podpisa! — Mislinja: Ali niso nekatere stvari nevarne? — Zanč, Broslovče, St. Lenart: Prihodnjič! — Virštanj: Nekaj smo uporabili, drugo tožljivo.

Lotrijske številke.

Dne 28. septembra 1907.

	Triest	88	27	40	75	41
	Linc	75	24	89	70	57

Tržne cene

v Mariboru od 28. septembra 1907.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
pšenica		22	—	—	—
rž		20	—	—	—
ječmen		17	—	—	—
oves		18	—	—	—
koruzna		17	—	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		18	—	—	—
seno	7	50	—	—	—
slama	6	—	—	—	—
fižola	1 kg	24	—	—	—
grah		52	—	—	—
leča		80	—	—	—
krompir		8	—	—	—
sir		86	—	—	—
surovo maslo		2	40	—	—
maslo		1	68	—	—
čepi, svež		1	60	—	—
zelje, kislo		80	—	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	20	—	—	—
smetana, sladka		72	—	—	—
" kisla		84	—	—	—
zelje	100 glav	8	—	—	—
jajce	1 kom.	—	8	—	—

St. Jurij v Slov. gor. Društvena veselica je zadnjo nedeljo tako dobro uspela. Znamenit je bil zgodovinski govor dr. Kovačiča. Zgodovina šentjurškega kraja sega daleč nazaj v rimljanske čase. O tem pričajo mnoge gomile, rimske kameni, ki so ga našli v bližini Sv. Jakoba. Najstarejše župnine v tem okraju so Maribor, Jarenčina, Radgona, Ptuj. Sv. Jurij se v listinah prvič nahaja z imenom St. Jrgen v 13. stoletju. Najstarejši kraji so Partinje, Gasteraj, Ledinek, sedanje občine istega imena. V bližini sedanjega kraja je oila večja vas z imenom Weinberg baje trg, ki so ga pa v 15. stoletju uničili Turki. V občini Partinje so gospodovali bogati plemenitaši Sunek. Zadnji potomec te starodavne rodovine je bila baje Julijana Zunec, ki je umrla nad 80 let starne dne 3. julija 1895. Ta govor je važen prinos h krajnji zgodovini. Želimo le, da bi včl. g. dr. Kovačič radil zgodovinske važnosti svoj govor posebej priobčil v "Slovenskem Gospodarju." Igra "Vedeževalka" je vzbujuja dosti zdravega smeha. Vzeta je iz ljudskega življenja in kaj dobro biča prazno vero v vedeževanje. Igravci pa so se tudi potrudili in so kaj spretno izvrševali svoje uloge. Vmes je lepo peval domači pevski zbor. In tombola? Ej, koliko upanja je imel vsakdo in, kakšno razočaranje je moral doživeti. Da je pač ni bilo o pravem času, te preklicane številke! In pri prostovoljni dražbi, kako so vendar nagajali ljudje drug drugemu! Ob vsestranski udeležbi se je vse vršilo mirno in dostojno. Prav tako! Dajajmo ljudstvu pošteno razvedrilo, poučno zabavo!

Na **Prihovi** bo dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne shod. Govori poslanec Pišek. Srčno vabimo vse somišljenike.

Dr. Bergman v Maribor

677 odpotuje do srede oktobra.

1-1

Konjskega hlapca,

mesečna plača 20 K, kakor dninarja,

za štih 2.40 K sprejme S. Geinsberger, posest. Schmelzhofer, Wolfsberg, Koroška.

Mlin,

na vodi z motorjem 8 konjskih moči se da s posestvom vred takoj v najem. Več se izvne pri učitelju Jos. Troha na Zavrču. 654 (3-3)

Priljuden — viničar

s 5. delavskimi močmi, kateri tudi nemško znajo, se pod ugodnimi pogoji sprejme pri

W. A. König, lekarna Maribor, Tegetthofova cesta. 625 (3-3)

Predno si kupite — nagrobni kamen

priporočam, da si ogledate mojo veliko zalogu izgoljovljenih nagrobnih kamenov po vsaki ceni.

Posebno priporočam pristne švedske kamne iz črnega granita.

Prodajam po priznano nizki ceni samo kamene brez napake. Nihče se ne sili kupiti!

I. F. Peyer,

674 8-1

kamnoseški mojster.

Maribor, Hilariusstrasse, blizu južnega kolodvora.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridekov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbji; in 3. zavarovanja za nižje avstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter posstreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjeništvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domaća zavarovalnica! — Svoji k svojim!

12 12-10

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti izserati se sprijemajo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnštvo se mora priložiti znamka za odgovor.

Arindirano posestvo v Jarenini z gospodarskim poslopjem vse z opeko krito, njiva, lep sadenosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalec mizarju v Jarenini.

Štamplje iz knjuk, modela za prediskarje, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatorin in graver v Mariboru. Gospodska ulica št. 15.

Kovaškega učenca, pridnega, sprejme Franc Vihar, kovaški mojster v Framu. Dobi tudi nekaj plačila. 683 (8—1)

Lepo, dobro obdelano posestvo se da na več let v najem. Kje, se izve pri Franc Cukala, trgovcu na Gomilskem. 681 (8—1)

Hlapca in deklo za domaća in kmetijska dela sprejme gosp. Zoff v Pobrežju štev. 38. pri Mariboru. Vstop 15. oktobra, plača na leto 120 K in en par čevljev. 679 (3—1)

Izurjena kuharica zdaj še v službi, isče stalno službo v kako župnišče do 10. okt. t. l. Pismene ponudbe se prosijo pod naslovom: Kuharica, poste restante, Petrovče pri Celju. 680 1—1

Cela konjska oprava, še skoro nova in dobro ohranjena je ceno na prodaj pri Jožetu Senekoviču na Tezni 47 pri Mariboru. 684 2—1

Mesarskega učenca sprejme gosp. Friderik Resmann, Koroška cesta 66. Maribor. 685 (1)

Iščem službo oskrbnika, razumem vinorejo in sadnjerejo; sprejel bi tudi kako postransko službo. Naslov pri upravnosti. 678 1—1

Čevljarski pomočnik se sprejme za trajno delo proti dobrimi placi od 1. vinoteka pri Andreju Sternad čevljariju v Rošpahu štev. 165, pri Mariboru. 673 2—1

Motor za plin, 6 konj. moči, zelo dobro ohranjeno se po ceni proda pri Karlu Sinkoviči, ključavnici črščarski mojster v Mariboru. 876

Star srebrn denar kakor n. pr. tollarie Marije Terezije, križnike i. t. d. kupuje A. Kiffman in Mariboru. 639

Mesarskega učenca sprejme gosp. Kokol mesar, Mellengberg štev. 59. Maribor. 659 (8—3)

Iščem dobro izurjenega trgovskega pomočnika in pridnega učenca, kateri ima veselje do trgovine z mešanim blagom. Josip Farkai, trgovec pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 662 (2—2)

Izurjen Cecilijsane, oženjen, nevjak, z jaks dobrimi spričevali, ki zna dobro k cerkvi spadajoči rokodelstvo, želi takoj nastopiti na kaki srednji fari, kjer bi bilo dosti v cerkvem petje poučevanja, ker ima veselje do tega in zna tudi fotografirat. 666 (8—2)

Izurjena kuharica, starca 38 let, poštenih starišev, izvezbanca tudi v vsakem gospodinjstvu, isče primerno službe za oskrbnico, ali v kako župnišče. Naslov pri upravnosti. 668 (8—2)

Mizarski pomočnik iz dežele, ki bode imel stalno delo se sprejme pri Jos. Vogrinec Zgor. Hajdini štev. 35. pri Ptaju. 669 (4—2)

Majer s 3—4. delavnimi močmi, pri živini več, se vzame na posestvo grofice Brandis pri Sv. Petru naše Maribora. 672 (3—2)

656

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastrelenu kašju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripcovosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlu, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborne, vseh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 20 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

Lekarinja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

**Pozor,
kmetje in fantje!**

Lepo posestvo blizu Maribora v tako lepi legi se po ceni proda. Spodno Pobrežje štev. 55. 658 (8—3)

Učenec, nadarjen, z dobrimi spričevali ter iz pošteni hiši, sprejme se takoj v trgovino mešanega blaga. And. Goloba vdova, Koprivnica, Štajersko. 650 (8—3)

Velika enonadstropna skoro nova najeminska hiša z dobro obiskano trgovino z mešanim blagom, tik lepega mesta na Spod. Štajerskem se pod zelo ugodno ceno proda. Naslov pri upravnosti. 655 (8—3)

Proda se zavoljo starosti posestnika v trgu Sevnica hiša, obstoječa iz 5 sob, kuhinje, 2 sobic, 2 kleti, kovačnice in hleva. Zrazen je tudi svinski hlev in drvarnica. Pri hiši je veliki zelenjadni vrt. Hiša je pripravna za vsako obrt pa tudi za kakega penzionista. Cena 3000 gld., od katerih lahko blizu polovica vknjižena ostane. Ponudbe sprejema A. Dokler v Sevnici. 653 (8—3)

Umetni mlini in žaga, na jako dobiti vodi, kakor tudi pekarja, v kateri se na mesec speče do 800 K. z zemljisčem in tudi lahko z živino in fundus instruktus se na pol zastonj takoj proda. 4000 gld. lahko ostane. Tudi so valčni in drugo mlinsko orodje, poseben na prodajo. Kje, pove uredništvo. 609 (6—5)

Posestvo v prijaznem mestu na Slovenskem — je na prodaj ali pa za prizetenje (sta dva fanta na izvoljo), je na priročnem kraju v mestu pri vojašnici, državni cesti, prostori za vsakevrstno trgovino in obrt. Hiša — največja v mestu z 19 izbami in potrebnimi prostori, gospodarskim poslopjem, lepim ležiščem in sadnim vrtom. Zdaj je tam med drugimi najemniki vojaška kazina, spod — dobro idoča pekarja — grajzlarija itd. Cena 41 000 K. Potem — na polju zuanj uesta, njive z travnikom cena 6000 kron. Pod mestom pri vesi mlini z mlatinlico itd. na močni vodi, s sadenosnikom in travnikom blizu kolodova in lepi cesti cena 6000 K. Dolga je vknjižena 2 000 K. Proda se skupaj ali kosi. Kje, pove uredništvo. 670 (8—2)

Za trgovce: cenike, okrožnice, letake, lepkape, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice itd.

Za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice itd.

656

Vsak si naj ogleda

najino velikansko zalogo zimskega blaga za ženske in moške, najnovejše vrste, volmeno vatmol, barhente kakor tudi za gospode moderne šejvjote, kamgarne, lodne i. t. d.

657

Cene niske in točna postrežba

Se priporočava za obilen obisk.

658

Slovenjgradec

Spoštovanjem

652 (8—3)

Druščovič & Valenčak.

653

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrfi, spomenike itd.

Zaloga Izgotovljenih nagrobnih spo- menikov.

654

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica

in MARIBOR, Kasernogasse št. 13

priporoča spoštovanjem kmetovalcem kotle in najboljše brzgajnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vrake vrste cena in hitro.

Kupnjem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni

655

Kdo gnoji s Tomaževu žlindro

mora gnojiti tudi

656

S kajnitom ali kalijevo soljo.

657

Ta gnojila prodaja po najnižji ceni na debelo in drobno

658

P. Majdič („Merkur“ Celje).

Poučni spisi in ceniki zastonj.

659

Pozor! Za jesen in zimo! Pozor!

660

Trgovina LONČAREC & HAVELKA

: v Ptuju :

661

priporoča slavnemu občinstvu svoje najnovejše dobro sortirano manufaktурno blago kakor: veliko izber lepega volnenega blaga za ženske obleke vsake vrste, barhenta stalnih barv, veliko množino pletenih, svilenih, suknenih in drugih raznih robcev po zmernih cenah. Nadalje priporoča tudi novo in dobro modno sukno za možke obleke, različne potrebsčine za krojače in šivilje, krayate in likane srajce za možke, čevlje za dame in gospode, odeje, prte, obrisalke ter sploh vsakovrstne platna za perilo. — Ker ima v zalogi le novo blago, nakupljeno pod ugodnimi cennimi, lahko prodaja isto po primerno nizkih cenah. — Za mnogošteviljen obisk se priporoča trgovina

662

,pri dobrem pastirju“.

663

Postrežba točna in strogo solidna!

664

Kdor hoče po ceni in dobro

665

Kdor narodno trgovino

666

Se mora „pri dobrem pastirju“

667

S tem si dotični lepo ime

668

zglasiti!

669

pridobi

670

660 5-2

Karol Sinkovič,

klju

Pozor!**Za jesen!****Pozor!**

Priporočam slavnemu občinstvu največjo zalogo ravno na novo došle volne za ženske obleke, kakor tudi veliko izbiro suknja za možke.
Razven tega tudi največja izbira izgotovljenih oblek za moške in fante, svilnih in volnenih robcev, predpasnikov, ter perila za ženske in moške, kravate itd. po najnižji ceni.

Postrežba točna in strogo solidna.**M. E. ŠEPEC,**
trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom.**MARIBOR,**

Burgplatz 2.

Grajski trg 2.

Usojam si slavnemu občinstvu naznani, da sem od gospoda Talenta, Melje št. 12 prevzel

**trgovino s premogom
in raznimi drvami**

za kurjavo, ter bodem vodil isto pod mojim imenom naprej.
Potrudil se bodem, cenjenim odjemalcem vedno le najboljše postreži, ter se priporočam k obilnemu obisku.

S spoštovanjem

Ivan Kovačič,

trgovina s premogom in dryvami, Melje 12. (Mellingerstr. 12.)
Priporočam tudi razne vrste vina na malo in veliko posebno rudečega in belega Bizejlčana po najnižji ceni.

Prodaja: Augasse št. 15.

Špecerijska trgovina**A. Vertnik**

Maribor, Koroška cesta št. 9
priporoča svojo veliko zalogo špecerijskega blaga ter različnega vina in piva, žganja itd.
Velika zaloga premoga in dro.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svoje

= izborni pivo v sodcih in steklenicah. =**POSOJILNICA V MARIBORU**

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadružnikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje branilnih vlog: tri in pol milijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/2%. — Obrestna mera za posojila: 5%, 5 1/2%, za hipotekarni, 6%, za osebni kredit.

Rental davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti branilnih vlog pripisujejo se glavnici poluletno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Uraduje se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoludne, izvzemši praznike.

ANTON VIHER
stavbeni in umetni mizarHeugasse 4 **Maribor** Heugasse 4
(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v ujakraježem času po konkurenčnih cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih oprav, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh v trgovinah potrebnih mizarskih izdelkov.

Delavnica:
Heugasse 4.Prodaja pohištva:
Na novem trgu,
Freuhausgasse 1.

Svoji k svojim!

Prva jugoslovanska tovarna za kavine eurogate v Ljubljani
priporoča p. n. slovenskim trgovcem vse avto po pričetku analizi priznano izvirsne izdelke, posebno pa prodaja v prid nadalje razstavljalna. Obenam, upodobljeno na Gor. Bistrici.

Zvezdno cikorijsko in Metodovo cikorijsko
v italijskih v prid družbi sv. Cirila in Metoda za istro ter v prid vrednost vseh vrst in velikosti, ter se priporoča k obilnemu obisku.

IVAN REBEK
Celje — Poljske ulice 14
izdeluje vse vrste želenne ogreje, štedilnice, strelnode in tehnicne vseh vrst in velikosti, ter se priporoča k obilnemu obisku.

Izdajatelj in založnik: „Katoliško tiskovno društvo“.

Vse po tovarniških cenah!

Kapljice za želodčni krč.

Stane ena steklenica
50 vinarjev.

F. Prull, mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Žganje proti trganju.

Prav dobromazilo pri prehlajenju
v zgloboh in udih. Cena 1 K.

MARIBOR, Glavni trg št. 15.

SVARILLO.

Svarim vsakega v lastno korist, kateri bi šel za letošnjo jesen kam drugam blago kupovat predno si naroči vzorce ali si zalogo osebno ogleda v Trgovski hiši manufakturnega in modnega blaga na drobno in na debelo

R. Stermecki,
Celje,

založnik c. kr. d. uradnikov. Zaloga velikanska. Cene čudovito nizke. Postrežba strogo solidna. Nakup neprisilen. Vzorci proti vrnitvi na vse strani zastonj.

,CROATIA'

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba.

,CROATIA', osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po bliški nepremičnine vseh vrst: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, miline itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po tako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Pedrušica ,CROATIA' v Trstu, Cerasi št. 1.

Maribor

M. Berdajs

Sofijin trg

trgovina s špecerijskim blagom in semeni priporoča:

Ia Barthelino apno za poklaje, brusne in mlinske kamne vsake velikosti.

Kupuje lepo pšenico po najvišji ceni.

Alojz Šket

poslatar

Maribor, Stolni trg 5

se priporoča dostiti dobrodelni in slovensku občinstvu v izvrševanje vseh v to stroku spadajočih del in popravil.

Trgovina z železnino

Jos. Prstec

Maribor, Tržaška cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo vsakostnega orodja za rokodelje, vse vrste železnine, traverze, kose, peči, vodovodne naprave itd. Pariland in Roman cement, apno itd. Vse po najnižji cen!

Restavracija ,Narodni dom'

v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškat v steklenicah, Zadravčev ljutomeržan, dr. Stuhelčev haložan i. dr.

— Piva: budilješko in ob veselico tudi akoliško laško. —

Kuhinja samo s svežimi jedili. O petkih in postnih dneh morske ribe.

—

Tovarna za glinske izdelke

x Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premlete gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno druge strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opeko, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji cen!

● Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Galcer-Ju. ●

Nova trgovina z lesom in premogom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob glavni cesti, za gostilno Taferne.

Prodaja vseh vrst lesa, drva in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Zaloga pohištva

Franca Pleteršek.

Mojim cenjenim odjemalcem naznanjam, da se preselim v Koroško ulico št. 10 in prosim tudi na novem mestu za cenjeno zaupanje.

Nova trgovina

Mahorič & Šeligo

• Ptuj •

nasprati pošte in gostilne Vračke priporočata slov. občinstvu svoje najboljše zalogo manufakturnega blaga ter vabita k obilnemu obisku.

FELIKS ROP

manufakturana trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke, vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robev, naglavnih rut, negavje itd.

Zaloga sobnih preprod, potna in posteljna ogrinjača.

Postrežba točna!

Alojzij Pinter

trgovina pri farni cerkvi v Slov. Bistriči (podružnica na Gor. Bistrici)

priporoča celemu okraju različna semena: deteljno, travno itd., galico, lične trake iz gumija, lopate, kose, brizgalnice, Tem. žlindro, železo ter vsakovrst. druge reči po najnižji ceni.

Najnižje cene!
